

MAA-AMET

reg nr 10.1-3/7618

EESTI VABARIIGI 2012. AASTA MAAVARAVARUDE KOONDBILANSID (seisuga 31.12.2012. a.)

Maa-ameti geoloogia osakonna
juhataja

Reet Roosalu

Tallinn 2013

ANNOTATSIOON

R. Roosalu "Eesti Vabariigi 2012. aasta maavaravarude koondbilansid". Maa-amet, Tallinn, 2013. Tekst 38 lk, tekstilisad – 237 lk (Keskkonnaministeerium, Maa-amet, Statistikaamet, Eesti Geoloogiafond).

Maavaravarude koondbilansid koostati Maa-ameti poolt keskkonnaregistri maardlate nimistu volitatud töötleja ülesannete täitmise raames. Vajalikud andmed pärinevad keskkonnaregistri maardlate nimistu andmebaasist, mida on aasta jooksul täiendatud vastavalt keskkonnaministri poolt käskkirjaga kinnitatud uuringuaruannetele, kehtivate kaevandamis-lubade andmetele ning Keskkonnaameti kaudu laekunud maavara kaevandamise mahu aruannetele.

2012. a maavaravarude koondbilansid koostati vastavalt maapõueseadusele dolokivi, fosforiidi, järvelubja, järvemuda, kristalliinse ehituskivi, kruusa, liiva, lubjakivi, meremuda, põlevkivi, savi ja turba varude kohta. Seisuga 31. detsember 2012. a on keskkonnaregistri maardlate nimistus kokku arvele võetud 887 maardlat, sh. kolm maardlat (Eesti põlevkivimaardla, Epu-Kakerdi turbamaardla ja Vasalemma lubjakivimaardla) on jaotatud osadeks ja nende kohta on koostatud mitu registrikaarti, ülejäänud maardlate kohta on koostatud üks registrikaart. Üks maardla võib maardlas arveloleva mitme kasutusala tõttu olla ära toodud mitmes bilansis. Bilansitabelis on registrikaardi numbrile lisatud tärn (*), kui bilansireal on tegu maardlas kaasneva maavaraga. Pindala veerus on märgitud maardla või mäeeraldise kogupindala.

Bilansitabelid on koostatud kasutusosalade lõikes, maakondlikus ja tähestikulises järjestuses. Peamiste andmetena on ära toodud maardlate ja mäeeraldiste maavaravaru seis aruandeaasta alguses ja lõpus ning varumuutused aasta jooksul.

Märksõnad: bilanss, varu, põlevkivi, turvas, järvemuda, meremuda, järvelubi, fosforiit, lubjakivi, dolokivi, savi, liiv, kruus, kristalliinne ehituskivi, maakond.

SISUKORD

	Lk
SISSEJUHATUS.....	4
1. BILANSSIDE SELETUSKIRJAD	
1.1. Põlevkivivaru koondbilansi seletuskiri	8
1.2. Turbavaru koondbilansi seletuskiri.....	10
1.3. Järvemudavaru koondbilansi seletuskiri	13
1.4. Meremudavaru koondbilansi seletuskiri	14
1.5. Järvelubjavaru koondbilansi seletuskiri.....	15
1.6. Fosforiidivaru koondbilansi seletuskiri.....	16
1.7. Lubjakivivaru koondbilansi seletuskiri.....	17
1.8. Dolokivivaru koondbilansi seletuskiri	19
1.9. Kristalliinse ehituskivivaru koondbilansi seletuskiri	21
1.10. Savivaru koondbilansi seletuskiri.....	22
1.11. Liivavaru koondbilansi seletuskiri.....	23
1.12. Kruusavaru koondbilansi seletuskiri.....	31
2. KOKKUVÕTE	37
3. KASUTATUD KIRJANDUS	38
4. TEKSTILISAD	
Lisa 1. Koondtabelid maavaravarude kaevandamise kohta 2012. aastal.....	39
Lisa 2. Koondtabel 2007 - 2012 a. kaevandatud mahtude muutuse kohta	47
Lisa 3. MAAVARAVARUDE KOONDBILANSID seisuga 31.12.2012 (tabel)	
Põlevkivi	48
Hästilagunenud turvas	53
Vähelagunenud turvas	89
Järvemuda põlluväetiseks	118
Järvemuda raviotstarbeks	120
Meremuda	120
Järvelubi (järvekriit)	121
Fosforiit	123
Tsemendilubjakivi	123
Tehnoloogiline lubjakivi	124
Ehituslubjakivi	126
Tehnoloogiline dolokivi	134
Viimistlusdolokivi	135
Ehitusdolokivi	137
Täitedolokivi	142
Kristalliinne ehituskivi	142
Tsemendisavi	143
Raskeltsulav savi	143
Keraamiline savi	143
Keramsiidisavi	148
Tehnoloogiline liiv	149
Ehitusliiv	150
Ehituskruus	204
Täitekruus	244
Täiteliiv	245

SISSEJUHATUS

Eesti maavaravarude arvestust peetakse keskkonnaregistri maardlate nimistus. Maardlad kantakse registrisse ja registrikaarte muudetakse vastavalt keskkonnaministri poolt käskkirjaga kinnitatud geoloogiliste uuringute aruannetele ja kehtivatele maavara kaevandamise lubadele. Maavaravarude koondbilanss on statistiline aruanne, mis koostatakse keskkonnaregistri maardlate nimistu volitatud töötleja poolt ja esitatakse Keskkonnaministeeriumile ja Statistikaametile. Maavaravarude koondbilansid koostatakse eraldi iga kalendriaasta kohta.

Eesti Vabariigi 2012. a maavaravarude koondbilansid (seisuga 31.12.2012. a) on koostatud Eesti maavarade varude koguste ja varumuutuste kohta 2012. aastal. Maapõueseaduse kohaselt on maavaradeks dolokivi, fosforiit, järvelubi, järvemuda, kristalliinne ehituskivi, kruus, liiv, lubjakivi, meremuda, põlevkivi, savi ja turvas, mis on arvele võetud keskkonnaregistri maardlate nimistus. Seisuga 31. detsember 2012. a on keskkonnaregistri maardlate nimistus kokku arvele võetud 887 maardlat. Kolmes suuremas maardlas (Eesti põlevkivimaardla, Epu-Kakerdi turbamaardla ja Vasalemma lubjakivimaardla) on välja eraldatud maardlaosad.

Maavaravarude koondbilansid koostati Maa-ameti poolt keskkonnaregistri maardlate nimistu volitatud töötleja ülesannete täitmise raames. Vajalikud andmed pärinevad keskkonnaregistri maardlate nimistu andmebaasist, mida on 2012. aasta jooksul täiendatud vastavalt keskkonnaministri poolt käskkirjaga kinnitatud uuringuaruannetele, kehtivate kaevandamislubade andmetele ning Keskkonnaameti kaudu laekunud maavara kaevandamise mahu aruannetele. Alates 2011. aastast on loa omanikel võimalik kaevandatud mahtusid deklareerida Keskkonnaameti e-teenuste keskkonnas ja deklaratsioonide andmed jõuavad Maa-ametini elektrooniliste kanalite kaudu. Kaevandatud mahte on esitatud kolme komakoha täpsusega, mistõttu esineb bilansis seoses ümardamisega ühe komakohani olukordi, kus maavara kaevandatud maht ühe maardla peale kokku ei võrdu selle maardla mäeeraldiste kaevandatud mahtude summaga. Samuti on mõnedel mäeeraldistel bilansis näidatud kaevandatud maht 0,0. Selline olukord tekib, kui mäeeraldiselt kaevandatud maht on väiksem kui 0,05 ühikut, mis on vähim bilansis välja toodav suurus, mis ümarduks väärtuseks 0,1.

Maavaravarude muutused aruandeaastal olid tingitud kaevandamisest, kaevandamiskadudest, geoloogiliste uuringute tulemusena uute maardlate bilanssi lisamisest ning varude ümberhindamisest ja täiendavate varude kinnitamisest olemasolevates maardlates. Vähesel määral on varud muutunud, kui Maa-ametile on edastatud varasemate perioodide kaevandatud maavara mahu aruande täpsustusi. Andmete korrastamisest tingitud muutused bilansiridadel on kirjeldatud vastavates seletuskirjades.

Bilansi tabeliosas (lisa 3) on toodud kõik maavarad kasutusala kaupa (tabeli igal real on märgitud kasutusala kood). Iga kasutusala lõikes on maardlad antud maakonniti tähestikulises järjekorras. Varumuutusi on iseloomustatud eraldi kõigi varukategooriate osas ning lühidalt lahti seletatud ka seletuskirjades. Maardlate nimed on esitatud trükitähtedega, sellele järgneb olemasolu korral maardlaosa nimi kirjatähtedega. Maardlatel, millel on olemas kehtiv maavara kaevandamise luba, on mäeeraldise real nimetuse järel näidatud kaevandamisloa omaniku nimi ja kaevandamisloa number. Registrikaardi numbrile on lisatud tärn (*), kui bilansireal on tegu maardlas kaasneva maavaraga. Pindala veerus on märgitud maardla või mäeeraldise kogupindala. Kõikide maavaravarude bilansside juurde on lisatud lühike seletuskiri iseloomustamiseks varudega seotud muutuste põhjusi.

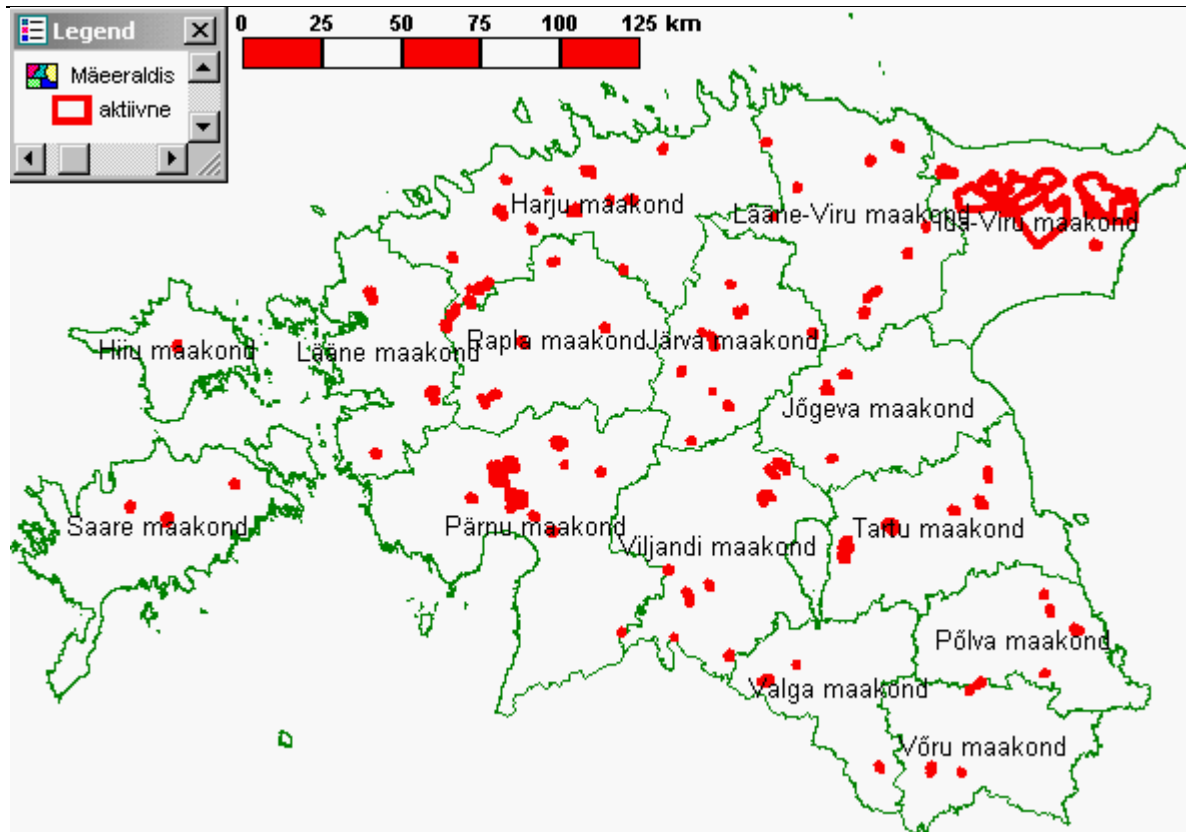
Koondülevaade seisuga 31.12.2012 arvel olevatest maavaravarudest ja 2012. aasta kaevandamise mahtudest on toodud tabelis 1. Koondülevaade maavarade kaevandamise kohta maavarade ja maardlate lõikes 2012. aastal on toodud lisa 1.

Tabel 1. Maavarade kaevandamine 2012. a. ja varud seisuga 31.12.2012.

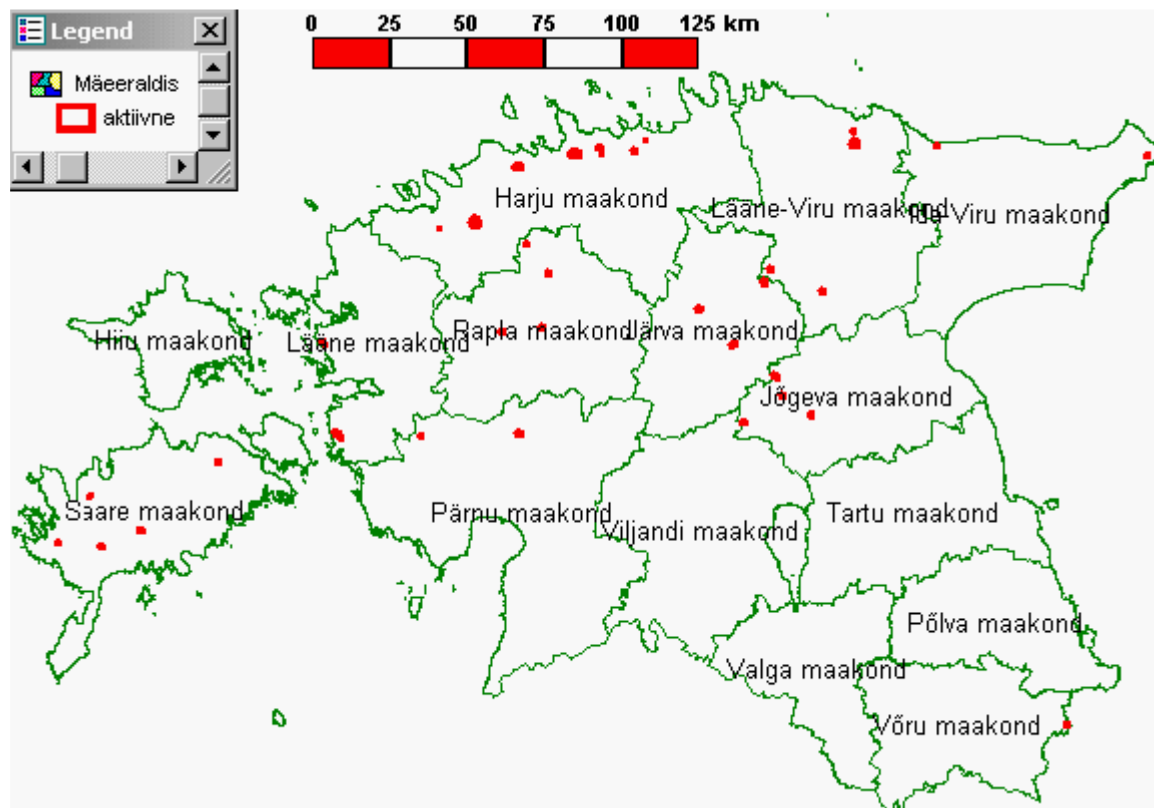
Maavara	Mõõtühik	Kaevandamine (kaod ja täpsustused) 2012.a	Maavaravarud seisuga 31.12.2012		
			Aktiivne		Passiivne
			tarbevaru	reservvaru	
Põlevkivi	tuhat t	14 943,8 (- 4 042,1)	990 860	303 529	3 479 718
Fosforiit	tuhat t	–	–	–	2 935 735
Tsemendilubjakivi	tuhat m ³	324,8	33 364	76 141	50 994
Tehnoloogiline lubjakivi	tuhat m ³	117,7 (0,3)	13 511	44 384	73 492
Ehituslubjakivi	tuhat m ³	1 609,5 (-121,4)	164 081	265 954	236 501
Tehnoloogiline dolokivi	tuhat m ³	129,7	13 302	82 582	–
Viimistlusdolokivi	tuhat m ³	12,7 (-5,3)	2 872	20 603	2 261
Ehitusdolokivi	tuhat m ³	527,0 (-18,7)	58 195	100 047	82 466
Täitedolokivi	tuhat m ³	2,5	13,6	–	–
Kristallinne ehituskivi	tuhat m ³	–	1 245 062	1 723 932	–
Tsemendisavi	tuhat m ³	43,7	15 110	11 213	489
Raskeltsulav savi	tuhat m ³	–	–	–	341
Keraamiline savi	tuhat m ³	20,7	10 415	235 886	13 664
Keramsiidisavi	tuhat m ³	–	8 124	2 248	228
Ehituskruus	tuhat m ³	1 527,8 (13,7)	61 883	65 766	17 084
Täitekruus	tuhat m ³	24,4	2 062	–	14
Tehnoloogiline liiv	tuhat m ³	15,1	5 377	3 231	2 128
Täiteliiv	tuhat m ³	1243,5 (20,6)	86 294	1 520	2 540
Ehitusliiv	tuhat m ³	2 421,4 (-8,3)	239 129	420 591	180 021
Meremuda	tuhat t	0,2	1 354	–	1 667
Järvemuda (põlluväetiseks)	tuhat t	–	171	1 048	312
Järvemuda (raviks)	tuhat t	–	1 131	–	–
Järvelubi	tuhat t	–	731	5 120	4 857
Turvas	tuhat t	626,1	199 036	763 561	643 363

Seisuga 31. detsember 2012. a kehtis Eestis 610 maavara kaevandamise luba. Mäeeraldis on mäetöösturile maavara kaevandamiseks antud maapõue osa. Põlevkivi, turba, lubjakivi, dolokivi, kruusa, liiva, savi, meremuda ja järvemuda mäeeraldiste jaotust maakondade lõikes iseloomustavad joonised 1, 2, 3 ja 4.

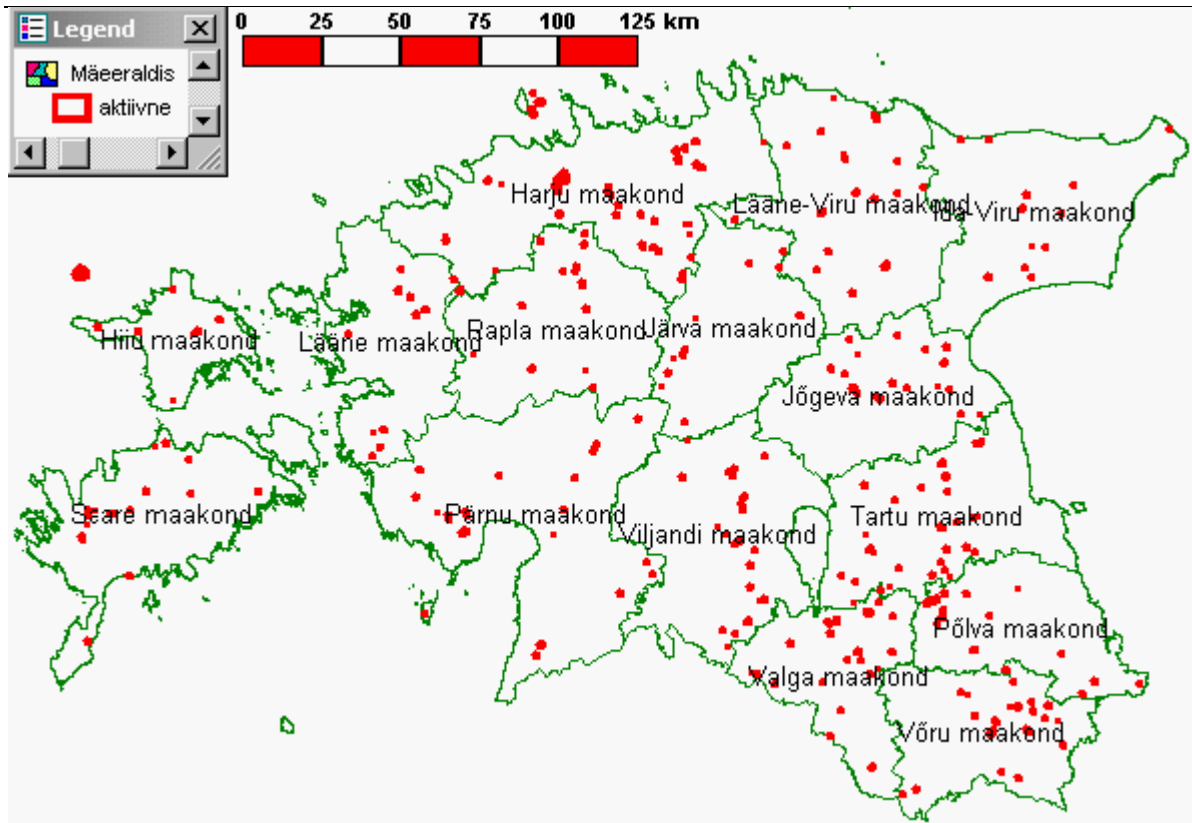
Aastatel 2007-2012 toimunud maavara kaevandamise mahtusid kasutusala lõikes kirjeldab lisa 2.

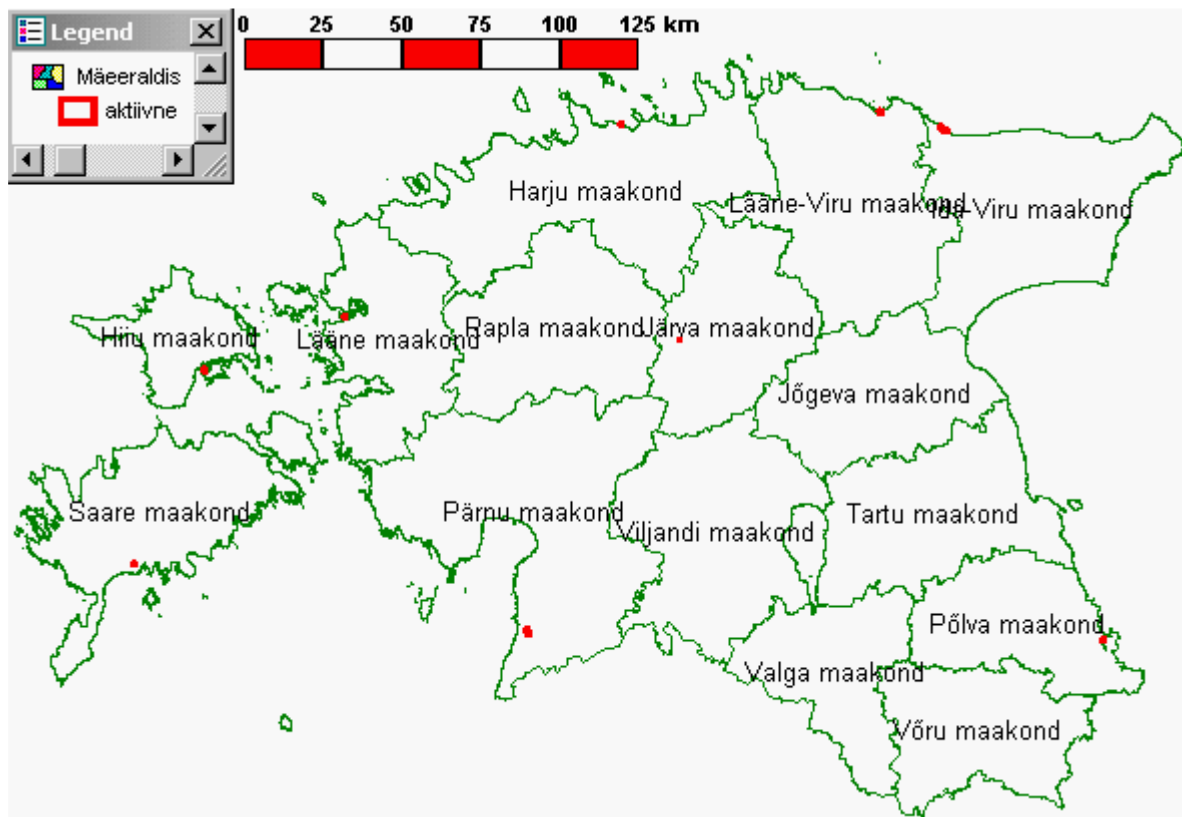
Joonis 1. Põlevkivi ja turba mäeeraldiste jaotus maakondade lõikes

Joonis 2. Lubjakivi ja dolokivi mäeeraldiste jaotus maakondade lõikes

Joonis 3. Kruusa ja liiva mäeeraldiste jaotus maakondade lõikes

Joonis 4. Savi, meremuda ja järvemuda mäeeraldiste jaotus maakondade lõikes

Eesti Vabariigi 2012. aasta
põlevkivivaru koondbilanss
(seisuga 31.12.2012)

Seletuskiri

Seisuga 31. detsember 2012. a on Eesti Vabariigi põlevkivibilansis üleriigilise tähtsusega **EESTI põlevkivimaardla**, mis paikneb kahe maakonna Ida-Virumaa ja Lääne-Virumaa piires. Eesti põlevkivimaardlal on 23 maardlaosa (kaeve- ja uuringuvälja), neist kehtiva kaevandamisloaga on hõlmatud 13 maardlaosa.

2012. aastal kaevandati Eesti maardlast kokku 14495,8 tuh tonni põlevkivi aktiivset tarbevaru ja 448,0 tuh tonni põlevkivi aktiivset reservvaru. Kaod moodustasid kokku 4042,1 tuh tonni.

Eesti Energia Kaevandused AS kaevandas 2012. aastal 87,8 % Eesti põlevkivi aastatoodangust, kokku 13 123,7 tuh tonni, sh aktiivset tarbevaru 12 675,8 tuh tonni ja aktiivset reservvaru 447,9 tuh tonni. Kadudeks läks 3 559,5 tuh tonni aktiivset tarbevaru ja 123,3 tuh tonni aktiivset reservvaru, kokku 3682,8 tuh tonni. Allmaakaevandustest olid töös Ahtme, Estonia ja Viru ning pealmaakarjääridest Aidu, Narva, Sirgala ja Vanaküla. Kõik eelnimetatud mäeeraldised asuvad Ida-Virumaal.

AHTME kaeveväljal kaevandati 113,0 tuh tonni põlevkivi tarbevaru, kaevandamiskaod moodustasid 29,6 tuh tonni. Kaod moodustasid 20,8 % kaevandatud ja kadudena deklareeritud varu kogusummast.

AIDU kaeveväljal kaevandati 1059,5 tuh tonni põlevkivi tarbe- ja reservvaru. Deklareeritud kaevandamiskaod moodustasid 28,7 tuh tonni. Kaod moodustasid 2,6 % kaevandatud ja kadudena deklareeritud varu kogusummast.

ESTONIA kaeveväljal hinnati osa põlevkivi passiivsest varust ümber aktiivseks tarbevaruks; kaevandati 5586,2 tuh tonni põlevkivi tarbe- ja reservvaru. Kaevandamiskaod moodustasid 2525,2 tuh tonni. Kaod moodustasid 31,1 % kaevandatud ja kadudena deklareeritud varu kogusummast.

KOHTLA kaeveväljal toimus kaevandamine kahes Vanaküla karjääris. Kaevandati 298,8 tuh tonni põlevkivi. Kaevandamiskaod kahe Vanaküla karjääri peale kokku moodustasid 14,8 tuh tonni. Kaod moodustasid 4,7 % kaevandatud ja kadudena deklareeritud varu kogusummast. Vanaküla karjääriväljad II mäeeraldisse maavara kaevandamise luba aegus.

NARVA kaeveväljal kaevandati Narva karjäärist ja Narva põlevkivikarjäärist II kokku 1542,1 tuh tonni põlevkivi, kaevandamiskaod moodustasid kokku 243,7 tuh tonni. Kaod moodustasid 13,6 % kaevandatud ja kadudena deklareeritud varu kogusummast.

SIRGALA kaeveväljal kaevandati Sirgala karjääris ja Sirgala II põlevkivikarjääris kokku 2695,8 tuh tonni põlevkivi ja kaevandamiskaod moodustasid 286,4 tuh tonni. Kaod moodustasid 10,2 % kaevandatud ja kadudena deklareeritud varu kogusummast.

TAMMIKU kaeveväljal on mäetööd peatatud alates 2002. a.

UUS-KIVIÕLI uuringuväljal 2011. aastal saadud kaevandamisloa alusel kaevandamisega veel ei alustatud.

VIRU kaeveväljal kaevandati 1828,3 tuh tonni põlevkivi tarbevaru. Kaevandamiskaod moodustasid 554,4 tuh tonni. Kaod moodustasid 23,3 % kaevandatud ja kadudena deklareeritud varu kogusummast.

VKG Kaevandused OÜ kaevandas Ida-Virumaal OJAMAA uuringuväljalt 798,8 tuh tonni põlevkivi tarbevaru, kaod moodustasid 239,8 tuh tonni (23,1 % kaevandatud ja kadudena deklareeritud varu kogusummast).

SOMPA kaeveväljal hinnati osa põlevkivi passiivsest varust aktiivseks tarbevaruks; Sompa kaevandusest kaevandati 298,6 tuh tonni põlevkivi ja kaevandamiskaod moodustasid 82,5 tuh t (21,6 % kaevandatud ja kadudena deklareeritud varu kogusummast).

Kiviõli Keemiatööstuse OÜ kaevandas Ida-Virumaal PÕHJA-KIVIÕLI uuringuväljal Põhja-Kiviõli II põlevkivikarjäärist 615,2 tuh t põlevkivi tarbevaru, kaod moodustasid 36,8 tuh tonni (5,6 % kaevandatud ja kadudena deklareeritud varu kogusummast).

AS Kunda Nordic Tsement kaevandas Lääne-Virumaal KOHALA uuringuvälja Ubja põlevkivikarjäärist 107,2 tuh tonni põlevkivi aktiivset tarbevaru.

Eesti Vabariigi 2012. aasta
turbavaru koondbilanss
(seisuga 31.12.2012)

Seletuskiri

Seisuga 31. detsember 2012. a on Eesti Vabariigi turbabilansis 279 maardlat 322 bilansireal (sealhulgas 322 hästilagunenud ja 233 nii hästi- kui vähelagunenud turba osas). Harku lubjakivimaardlas leidub hästilagunenud turvast kaasneva maavarana. Turbamaardlatest paikneb 42 maardlat kahe ja 2 maardlat kolme maakonna piires. Üleriigilise tähtsusega maardlaid on 6 – ELLAMAA, ENDLA, EPU-KAKERDI, LAVASSAARE, PUHATU, SANGLA. Epu-Kakerdi turbamaardlal on 9 maardlaosa: Kakerdaja, Laeksaare, Mustla, Hiripilli, Lõõla, Epu, Hundisoo, Prääma ja Tartussaare.

2012. aastal kaevandati Eestis turvast kokku 626,1 tuh tonni, sealhulgas 320,8 tuh tonni hästilagunenud ja 305,3 tuh tonni vähelagunenud turvast. 2012 kaevandati turvast 43 % vähem, kui 2011. aastal. Kaevandati 61-st maardlast.

Harjumaal OHTU maardlas toimus Ohtu turbatootmisala hästilagunenud ja vähelagunenud turba jääkvaru koguste täpsustamine. VÄÄNA maardlas hinnati hästilagunenud turba passiivne tarbevaru ümber aktiivseks tarbevaruks.

Maakonnas asuvast 38-st turbamaardlast kaevandati kümnes.

AS Tootsi Turvas kaevandas ELLAMAA maardla Riisipere turbatootmisalalt 1,6 tuh tonni hästilagunenud ja 2,0 tuh tonni vähelagunenud turvast, MAHTRA maardla Leva tootmisalalt 7,0 tuh tonni vähelagunenud turvast, PENINGI maardlast 3,9 tuh tonni hästilagunenud ja 8,0 tuh tonni vähelagunenud turvast, SAUSTI maardla Paekna tootmisalalt 1,1 tuh tonni vähelagunenud turvast, SOONISTE maardla kahelt tootmisalalt kokku 1,6 tuh tonni hästilagunenud ja 2,1 tuh tonni vähelagunenud turvast. OHTU maardlas toimus Raja III mäeeraldise ümberregistreerimine OÜ Ednabal nimelt Eco-Tech Fertilizer OÜ nimele, Tammermaa mäeeraldise ümberregistreerimine OÜ Ednabal nimelt Profsubs OÜ nimele, Ohtu turbatootmisala ümberregistreerimine AS Farve nimelt AS Jiffy Products Estonia nimele; kokku kaevandati kolmelt mäeeraldiselt 20,1 tuh t hästilagunenud turvast.

AS Ahtol kaevandas RAE maardlast 2,9 tuh tonni hästilagunenud ja 4,6 tuh tonni vähelagunenud turvast. SAUSTI maardlas toimus Aasu turbatootmisala ja Sausti turbatootmisala ümberregistreerimine AS Farve nimelt AS Jiffy Products Estonia nimele; kahelt tootmisalalt kaevandati kokku 2,7 tuh t vähelagunenud turvast. VÄÄNA maardlas toimus Väana turbatootmisala maavara kaevandamise loa ümberregistreerimine AS Farve nimelt AS Jiffy Products Estonia nimele; maardlast kaevandati 1,2 tuh tonni vähelagunenud turvast. ÄÄSMÄE maardlas toimus Ääsmäe turbatootmisala ümberregistreerimine AS Farve nimelt AS Jiffy Products Estonia nimele; maardlast kaevandati 5,1 tuh tonni vähelagunenud turvast.

Hiiumaal kaevandas AS Hiiu Turvas PIHLA maardlast 4,0 tonni vähelagunenud turvast. Maakonnas on 3 turbamaardlat.

Ida-Virumaal toimus PUHATU maardla hästilagunenud turba varu täpsustamine seoses Süsinõmme liivamaardlas tehtud uuringuga. Maakonnas asuvast 13-st maardlast kaevandati ühes.

PUHATU maardlast Kasesoo turbatootmisalalt kaevandas Alutaguse Turvas OÜ 4,2 tuh t vähelagunenud turvast ja AS Tootsi Turvas Puhatu tootmisalalt 30,6 tuh tonni hästilagunenud turvast ja 4,6 tonni vähelagunenud turvast.

Jõgevamaal asuvast 33-st turbamaardlast oli kasutusel kaks. ENDLA maardlast Endla turbatootmisalalt kaevandas OÜ Siimusti Känd 5,1 tuh tonni vähelagunenud turvast. AS Tara-Torf kaevandas ENDLA maardla Tapiku turbatootmisalalt 2,7 tuh t vähelagunenud turvast ning UMBUSI maardlast 0,3 tuh tonni hästilagunenud turvast ja 2,6 tuh tonni vähelagunenud turvast.

Järvamaal asuvast 25-st maardlast kaevandati kuues. AS Prelvex kaevandas ENDLA maardlast Ervita turbatootmisalalt 2,6 tuh tonni hästilagunenud turvast; EPU-KAKERDI maardla Prääma turbatootmisalalt 8,2 tuh tonni hästilagunenud ja 12,4 tuh tonni vähelagunenud turvast; LOKUTA maardlast 0,4 tuh tonni hästilagunenud ja 0,2 tuh tonni vähelagunenud turvast; RETLA maardlast 8,1 tuh tonni hästilagunenud ja 8,3 tuh tonni vähelagunenud turvast ning TONDISSAARE maardlast Viisu turbatootmisalalt 4,1 tuh tonni hästilagunenud ja 3,0 tuh tonni vähelagunenud turvast. AS Ramsi Turvas kaevandas KALLISSAARE-LUBJAAHJU maardlast 0,3 tuh t vähelagunenud turvast.

Läänemaal oli 11-st maardlast kasutuses kolm: Torf AS kaevandas KÕVERDAMA maardlast 4,0 tuh tonni hästilagunenud ning LAIKÜLA maardla kahelt tootmisalalt kokku 8,2 tuh tonni hästilagunenud ja 9,9 tuh tonni vähelagunenud turvast. AS Tootsi Turvas kaevandas NIIBI maardla kahelt tootmisalalt kokku 5,0 tuh tonni vähelagunenud turvast.

Lääne-Virumaal HULJA ja PAKASJÄRVE maardlates toimus varude osaline ümberhindamine.

Maakonnas on bilansis 42 turbamaardlat, neist oli kasutuses kuus. PEETLA maardlast kaevandas OÜ Vestur Peetla ja Salla tootmisaladelt kokku 1,9 tuh tonni hästilagunenud ja 6,2 tuh tonni vähelagunenud turvast. OÜ Rakvere Põllumajandustehnika kaevandas OHEPALU maardlast 1,1 tuh t vähelagunenud turvast, PUNASOO maardlast 1,8 tuh tonni vähelagunenud turvast, SAARA maardlast 3,7 tuh tonni vähelagunenud turvast, UUEMÕISA maardlast 0,2 tuh tonni vähelagunenud turvast ja VARUDI maardlast 4,6 tuh tonni vähelagunenud turvast.

Põlvamaal toimus kaevandamine 10-st maardlast kahes. AS Kagu-Eesti Turvas kaevandas KURGSOO maardlast 1,2 tuh tonni vähelagunenud turvast. Põlva Maaparandus AS kaevandas MEELVA maardlast Meelva ja Määrastu turbatootmisaladelt kokku 6,2 tuh tonni vähelagunenud turvast.

Pärnumaal OESE maardlas toimus hästilagunenud ja vähelagunenud turba varu koguste täpsustamine geoloogilise uuringu alusel. LEIBURI maardlas toimus varu osaline ümberhindamine.

Maakonna 31-st maardlast kaevandati kuues. Suurim kogus turvast saadi LAVASSAARE maardlast: kuult tootmisalalt kaevandasid AS Tootsi Turvas, AS Torfex, AS Nurme Turvas ja ASB Greenworld Eesti AS 78,4 tuh tonni hästilagunenud ja 82,6 tuh tonni vähelagunenud turba tarbevaru. AS Torfex kaevandas KAVASOO maardlast 0,019 tuh tonni vähelagunenud turvast, KÕRSA maardla kahelt tootmisalalt 3,2 tuh tonni vähelagunenud turvast, MÖKSI maardlast 1,2 tuh tonni vähelagunenud turvast ja RÄÄMA maardlast 4,5 tuh tonni vähelagunenud turvast. PÖÖRAVERE maardlast kaevandas AS Tootsi Turvas 3,6 tuh tonni vähelagunenud turvast.

Raplamaal 28-st maardlast oli kasutusel viis. AS Turvas kaevandas HAGUDI maardla Rabivere tootmisalalt 1,0 tuh tonni hästilagunenud turvast ja 1,0 tuh tonni vähelagunenud turvast ning KEAVA maardlast 0,2 tuh tonni hästilagunenud turvast ja 3,9 tuh tonni vähelagunenud turvast. ERA Valduse AS kaevandas ORGITA maardlast 0,2 tuh tonni

Maavaravarude koondbilanss 2012

hästilagunenud ja 0,6 tuh tonni vähelagunenud turvast ning TÕNUMAA maardlast 6,5 tuh tonni hästilagunenud ja 3,8 tuh tonni vähelagunenud turvast. ÕMMA maardlast kaevandas AS Matureks Õmma turbatootmisalalt 0,7 tuh tonni hästilagunenud turvast ja 0,02 tuh tonni vähelagunenud turvast, AS Tootsi Turvas kaevandas Kuislema turbatootmisalalt 1,8 tuh t vähelagunenud turvast.

Saaremaal kaevandati 16-st maardlast kolmes. OÜ MV Turvas kaevandas KOIGI maardla Saikla turbatootmisalalt 1,0 tuh tonni hästilagunenud turvast, PELISOO maardla Kuumi tootmisalalt 3,0 tuh tonni hästilagunenud turvast ning PIILA maardla Piilasoo turbatootmisalalt 5,1 tuh tonni hästilagunenud turvast ja 2,9 tuh tonni vähelagunenud turvast.

Tartumaal kaevandati 12-st maardlast neljas. KERESSAARE maardlas toimus Keressaare turbatootmisala ümberregistreerimine Lauka Turvas OÜ nimelt AS Tartu Jõujaama nimele; tootmisalalt kaevandati 1,4 tuh tonni hästilagunenud turvast ja 1,8 tuh tonni vähelagunenud turvast. LAUKASOO maardlas toimus Laukasoo turbatootmisala ümberregistreerimine Lauka Turvas OÜ nimelt AS Tartu Jõujaama nimele; tootmisalalt kaevandati 0,9 tuh t hästilagunenud turvast ja 1,1 tuh tonni vähelagunenud turvast. MÖLLATSI maardlast kaevandas AS Tartu Jõujaam 26,8 tuh tonni hästilagunenud turvast. SANGLA maardla Sangla kütteturba tootmisalalt kaevandas Sangla Turvas AS 95,0 tuh tonni hästilagunenud turvast, AS Tootsi Turvas kaevandas Ulila tootmisalalt 0,2 tuh tonni hästilagunenud ja 11,8 tuh tonni vähelagunenud ning AS Elva E.P.T. turbatootmisalalt kaevandas AS Elva E.P.T. 20,2 tuh tonni vähelagunenud turvast.

Valgamaal kaevandati 27-st maardlast kolmes. AS Valmap Grupp kaevandas KANTSI maardlast 1,7 tuh tonni vähelagunenud turvast, LAGESOO maardlast 0,025 tuh tonni hästilagunenud ja 2,9 tuh tonni vähelagunenud turvast ning TÕRVA maardla Helme tootmisalalt 0,2 tuh tonni vähelagunenud turvast.

Viljandimaal Vägita kruusamaardlas tehtud uuringu tulemusena täpsustati VÄLGITA turbamaardla varu.

Maakonnas on 22 turbamaardlat, neist kaevandati kuues. AS Ramsi Turvas kaevandas PARIKA maardlast 1,6 tuh tonni hästilagunenud turvast ja 12,0 tuh tonni vähelagunenud turvast, peale selle NAPSI maardlast 3,6 tuh tonni ja ÕISU maardlast 1,6 tuh tonni vähelagunenud turvast. LEINASOO maardlas anti Ideal Investments OÜ-le uus kaevandamisluba Leinasoo II turbatootmisala. AS Matork kaevandas IKEPERA maardla Lannu II turbatootmisalalt 1,6 tuh tonni vähelagunenud turvast ja PÄTSI maardlast 0,4 tuh t vähelagunenud turvast. SOOSAARE maardlas anti Mikskaar AS-le uus kaevandamisluba Aimlametsa turbatootmisala; AS Mikskaar kaevandas Raba-Jaani turbatootmisalalt 0,1 tuh tonni hästilagunenud turvast; AS Kraver kaevandas Soosaare III turbatootmisalalt, Soosaare II turbatootmisalalt, Tässi turbatootmisalalt ja Soosaare I turbatootmisalalt kokku 11,5 tuh tonni vähelagunenud turvast.

Võrumaal, kus on 22 turbamaardlat, kaevandas AS Kagu-Eesti Turvas vaid vähelagunenud turvast: KURGSOO maardla kahelt tootmisalalt 2,7 tuh tonni, PÕDRASOO maardlast 0,8 tuh tonni ja ROOSA maardlast 1,4 tuh tonni.

Eesti Vabariigi 2012. aasta
järvemudavaru koondbilanss
(seisuga 31.12.2012)

Seletuskiri

Seisuga 31. detsember 2012. a on Eesti Vabariigi järvemudabilansis 10 järvemuda maardlat põlluväetisena ja 2 maardlat raviotstarbeliseks kasutamiseks (sh. on Ermistu maardla arvel mõlemas bilansis).

Põlluväetiseks ega raviotstarbeks 2012. a järvemuda ei kaevandatud.

Pärnumaal ERMISTU maardla Ermistu lõunaosa mäeeraldise maavara kaevandamise luba aegus.

Harjumaal, Lääne-Virumaal, Põlvamaal, Raplamaal ega Viljandimaal varumuutusi polnud.

Eesti Vabariigi 2012. aasta
meremudavaru koondbilanss
(seisuga 31.12.2012)

Seletuskiri

Seisuga 31. detsember 2012. a on Eesti Vabariigi meremudabilansis 3 maardlat. Kõik maardlad on üleriigilise tähtsusega.

2012. aastal kaevandati Eestis 0,2 tuh tonni meremuda.

Hiiumaal kaevandas Antu SR OÜ KÄINA maardlas Käina mäeeraldiselt 0,006 tuh tonni meremuda.

Läänemaal kaevandas OÜ Ravimuda HAAPSALU maardlast Tagalahe mäeeraldiselt 0,2 tuh tonni meremuda.

Saaremaal meremuda ei kaevandatud.

Eesti Vabariigi 2012. aasta
järvelubjavarude koondbilanss
(seisuga 31.12.2012)

Seletuskiri

Seisuga 31. detsember 2012. a on Eesti Vabariigi järvelubjabilansis 8 maardlat (seejuures paikneb Ohepalu maardla kahe maakonna piires). Kõik maardlad on kohaliku tähtsusega. Varangu järvemudamaardlas on järvelubi põhimaavara, ülejäänutes on järvelubi kaasnevaks maavaraks.

2012. aastal järvelupja ei kaevandatud.

Järvelubi on arvel **Harjumaal, Ida-Virumaal, Jõgevamaal, Järvamaal, Lääne-Virumaal ja Tartumaal.**

Eesti Vabariigi 2012. aasta
fosforiidivaru koondbilanss
(seisuga 31.12.2012)

Seletuskiri

Seisuga 31. detsember 2012. a on Eesti Vabariigi fosforiidibilansis 4 üleriigilise tähtsusega maardlat – ASERI, RAKVERE, TOOLSE, TSITRE (sh paikneb Aseri maardla kahe maakonna piires). Alates 1991. a suvest on Eestis fosforiidi kaevandamine lõpetatud.

Eesti Vabariigi 2012. aasta
lubjakivivaru koondbilanss
(seisuga 31.12.2012)

Seletuskiri

Seisuga 31. detsember 2012. a on Eesti Vabariigi lubjakivibilansis 57 lubjakivimaardlat 64 bilansireal: 1 tsemendi-, 22 tehnoloogilise ja 41 ehituslubjakivi bilansis (neist 1 on samaaegselt nii tsemendi- kui ehituslubjakivi bilansis ning 4 tehnoloogilise ja ehituslubjakivi bilansis, 3 maardlas leidub nii ehitusdokokivi kui ka ehituslubjakivi). Üks maardla paikneb kahe maakonna piires. Üleriigilise tähtsusega lubjakivimaardlaid on 9 – AAVERE, HARKU, KARINU, KUNDA, METSLA, NABALA, VASALEMMA, VÕHMUTA ja VÄO. Vasalemma maardlal on 2 maardlaosa: Padise Paemurrud nr 1 ja Padise Paemurrud nr 2.

2012. aastal kaevandati Eestis ühest maardlast 324,8 tuh m³ tsemendilubjakivi, kolmest maardlast 117,7 tuh m³ tehnoloogilist lubjakivi ja 17 maardlast 1609,5 tuh m³ ehituslubjakivi.

Harjumaal VÄO maardlas Tondi-Väo lubjakivikarjääri alal toimus varu täpsustamine ja osaline ümberhindamine.

AS Harku Karjäär kaevandas HARKU maardlast kokku 26,5 tuh m³ ehituslubjakivi tarbevaru ja 233,7 tuh m³ ehituslubjakivi reservvaru.

MAARDU maardlas pikendati Maardu II paekarjääri maavara kaevandamise luba 2015 aastani, kaevandajaks määrati Paekivitoodete Tehase OÜ, kehtetuks tunnistati minimaalne aastatoodang ja minimaalse aastatoodangu saavutamise tähtaeg, täiendati täiendavaid tingimusi, lisaks toimus 2006. a kaevandatud mahu parandamine. Maardu III lubjakivikarjääri kaevandamisluba aegus. OÜ Starhill kaevandas Maardu II ja V paekarjääridest ning Maardu III lubjakivikarjäärist kokku 85,2 tuh m³ ehituslubjakivi ja OÜ Pärtli Paas kaevandas Pärtli paemurrust 0,7 tuh m³ ehituslubjakivi.

MÄÄRA maardlas kaevandas Padise Grupp OÜ 0,008 tuh m³ ehituslubjakivi. VALKLA maardlast kaevandas OÜ Põhjakivi 2,9 tuh m³ ehituslubjakivi. VASALEMMA maardlast kaevandas Partek Nordkalk AS 165,1 tuh m³ ehituslubjakivi.

VÄO maardlas laienes Tondi-Väo lubjakivikarjäär, luba pikendati 5 aasta võrra, kaotati minimaalne aastatoodang ning määrati keskmine aastamäär. Paekivitoodete Tehase OÜ-le anti uus kaevandamisluba Väo IV lubjakivikarjäär ja Väo Paas OÜ-le anti uus kaevandamisluba Tondi-Väo II lubjakivikarjäär; maardlast kaevandas AS Väo Paas Tondi-Väo lubjakivikarjäärist 122,9 tuh m³ ehituslubjakivi, Paekivitoodete Tehase OÜ oma karjääridest kokku 330,2 tuh m³ ehituslubjakivi.

Hiiumaal varumuutusi ei olnud ja lubjakivi ei kaevandatud.

Ida-Virumaal KOHTLA-JÄRVE (KOLGA-SAKA) maardlas toimus ehituslubjakivi varu osaline ümberhindamine. NARVA maardlas anti OÜ Viirmale uus kaevandamisluba Kadastiku lubjakivikarjäär; Kadastiku II lubjakivikarjääri luba registreeriti ümber Prossessor OÜ nimelt OÜ Ikaros Grupp nimele. SUURKÕRTSI maardlast kaevandas Kiviluks AS 15,0 tuh m³ ehituslubjakivi.

Jõgevamaal PAJUSI maardlas toimus varude täpsustamine.

OÜ Moreen kaevandas SOPIMETSA maardla Sopimetsa II lubjakivikarjäärist 106,4 tuh m³ ehituslubjakivi. PAJUSI maardlas pikendati Otisaare lubjakivikarjääri maavara kaevandamise luba 10 aasta võrra, tunnistati kehtetuks minimaalne aastatoodangi ning määrati maavara kaevandamise keskmine aastamäär; Otisaare II lubjakivikarjääri kaevandamisloas suurendati maavara kaevandamise keskmist aastamäära; AS Kaltsiit kaevandas maardlast 125,0 tuh m³ ehituslubjakivi.

Järvemaal EIVERE maardlast kaevandas Järva Paas OÜ kahe mäeeraldise peale kokku 10,6 tuh m³ ehituslubjakivi. KARINU maardlas kaevandas Nordkalk AS Karinu II lubjakivikarjäärist 112,9 tuh m³ tehnoloogilist lubjakivi.

Läänemaal PUSKU maardlas toimus Pusku ehituslubjakivikarjääri ümberregistreerimine Haapsalu Paekivi AS nimelt OÜ Ungru Paekivi nimele; karjäärist kaevandati 0,6 tuh m³ ehituslubjakivi. UNGRU-SEPAKÜLA maardlast kaevandas AS Haapsalu Paekivi 2,2 tuh m³ ehituslubjakivi.

Lääne-Virumaal VÕHMUTA maardlas toimus täiendava tehnoloogilise lubjakivi reservvaru kinnitamine.

Kunda Nordic Tsement AS kaevandas KUNDA maardla Aru-Lõuna lubjakivikarjäärist 324,8 tuh m³ tsemendilubjakivi ja 218,3 tuh m³ ehituslubjakivi. AS EDK kaevandas VÕHMUTA maardlast 4,8 tuh m³ tehnoloogilist lubjakivi, lisaks korrigeeriti 2011. a kaevandatud mahtu.

Raplamaal REINU maardlas kinnitati täiendav ehituslubjakivi tarbevaru.

LUBJA maardlas registreeriti Lubja lubjakivikarjäär OÜ Sokkel Ehitus nimelt ümber OÜ Raikküla Karjääri nimele; karjäärist kaevandati 82,8 tuh m³ ehituslubjakivi; lisaks toimus 2011. a kaevandatud mahu parandamine. REINU maardlast kaevandas AS Teede REV 2,6 tuh m³ lubjakivi. SUTLEMA maardlast kaevandas AS Kiirkandur 7,7 tuh m³ ehituslubjakivi.

Saaremaal KOGULA maardlas anti Moreen OÜ-le uus kaevandamisluba Kogula II lubjakivikarjäär, kust kaevandati 18,9 tuh m³ ehituslubjakivi; AS Level kaevandas Kogula lubjakivikarjäärist 52,0 tuh m³ ehituslubjakivi. AS Limex kaevandas LÜMANDA-MÕISAKÜLA maardla Tolmu I lubjakivikarjäärist 0,02 tuh m³ tehnoloogilist lubjakivi.

Võrumaal varumuutusi ei olnud.

Seletuskiri

Seisuga 31. detsember 2012. a on Eesti Vabariigi dolokivibilansis 33 maardlat 42 maardlareaal: täitedolokivi leidub 1 maardlas, tehnoloogilist dolokivi leidub 5 maardlas, viimistlusdolokivi 9 maardlas ja ehitusdolokivi 27 maardlas (sh on 1 maardla arvel ehitus- ja täitedolokivi bilansis, 2 maardlat arvel nii tehnoloogilise kui ehitusdolokivi bilansis ning 3 maardlat viimistlus- ja ehitusdolokivi bilansis, 4 maardlas leidub nii ehitusdolokivi kui ka ehituslubjakivi).

Üleriigilise tähtsusega maardlaid on 6 – ANELEMA, HELLAMAA, KAARMA, KOONGA, KUREVERE, ORGITA-HAIMRE. 2012. aastal kaevandati viiest maardlast 12,7 tuh m³ viimistlusdolokivi, kümnest maardlast 527,0 tuh m³ ehitusdolokivi, ühest maardlast 129,7 tuh m³ tehnoloogilist dolokivi ja ühest maardlast 2,5 tuh m³ täitedolokivi.

Jõgevamaal kinnitati ehitusdolokivi tarbevaru ja kanti keskkonnaregistrisse uus SADUKÜLA maardla.

AS Põltsamaa Graniit kaevandas RÕSTLA maardlast 158,1 tuh m³ ehitusdolokivi reservvaru. SOPIMETSA maardlas kaevandas OÜ Luige Kivi Sopimetsa lubjakivikarjäärist 56,9 tuh m³ ehitusdolokivi reservvaru.

Järvamaal KAREDA maardlast kaevandas Väo Paas OÜ 72,5 tuh m³ ehitusdolokivi.

Läänemaal KUREVERE maardlas kaevandas Nordkalk AS Esivere dolokivikarjäärist 129,7 tuh m³ tehnoloogilist dolokivi.

Pärnumaal ANELEMA maardlas anti Põhjanaan OÜ-le uus kaevandamis luba Anelema II dolokivikarjäär, mis hiljem registreeriti ümber Nurme Teedeehitus OÜ nimele; Anelema dolokivikarjäär laienes, AS Reiden Dolomiit kaevandas karjäärist 25,6 tuh m³ ehitusdolokivi. TARVA maardlas kaevandas Kivikandur OÜ kahest karjäärist kokku 109,8 tuh m³ ehitusdolokivi ja 2,5 tuh m³ täitedolokivi.

Raplamaal LUBJA maardlas registreeriti Lubja lubjakivikarjääri luba OÜ Sokkel Ehitus nimelt ümber OÜ Raikküla Karjääri nimele, karjäärist kaevandati 36,7 tuh m³ ehitusdolokivi; lisaks toimus 2011. a kaevandatud mahu parandamine. ORGITA-HAIMRE maardlas kaevandas AS Saare Dolomiit-Väokivi Orgita V dolokivikarjäärist 0,3 tuh m³ viimistlusdolokivi ja 0,8 tuh m³ ehitusdolokivi tarbevaru, OÜ Limestone kaevandas Orgita II paekarjäärist 4,3 tuh m³ ehitusdolokivi tarbevaru, OÜ Orgita Dolomiiditooted kaevandas Orgita paekarjäärist 3,3 tuh m³ ehitusdolokivi tarbevaru.

Saaremaal kaevandas Saare Dolomiit-Väokivi OÜ KAARMA maardlast 8,7 tuh m³ viimistlusdolokivi. KOPLI maardlast kaevandas Dolokivi OÜ 0,5 tuh m³ viimistlusdolokivi. SELGASE (MUSTJALA) maardlas kaevandas Saare Dolomiit-Väokivi OÜ Vallakivi dolomiidikarjäärist 2,0 tuh m³ viimistlusdolokivi ja Haakeri OÜ kaevandas Haakeri dolomiidikarjäärist 0,2 tuh m³ viimistlusdolokivi ja 0,4 tuh m³ ehitusdolokivi; lisaks parandati mõlema karjääri 2011. a kaevandatud mahtusid. TAGAVERE maardlast kaevandas Maravo AS 1,0 tuh m³ viimistlusdolokivi ja 10,8 tuh m³ ehitusdolokivi.

Võrumaal MARINOVA maardlast kaevandas AS Põlva Teed 5,8 tuh m³ ehitusdolokivi tarbevaru ja 42,1 tuh m³ ehitusdolokivi reservvaru.

Lääne-Virumaal ja Viljandimaal 2012. a kaevandamist ja varumuutusi ei toimunud.

Eesti Vabariigi 2012. aasta
kristalliinse ehituskivivaru koondbilanss
(seisuga 31.12.2012)

Seletuskiri

Seisuga 31. detsember 2012. a on Eesti Vabariigi kristalliinse ehituskivi bilansis üleriigilise tähtsusega MAARDU kristalliinse ehituskivi maardla, mis asub **Harjumaal**.

Graniiti on Eestis 1970-ndatel uuritud ka Hiiumaal Paluküla leiukohas, kuid materjali halva kvaliteedi ja kaevandamisraskuste tõttu hinnati ala perspektiivituks ning arvatud varu ei kinnitatud.

Kristalliinset ehituskivi 2012. aastal kaevandatud ei ole.

Eesti Vabariigi 2012. aasta
savivaru koondbilanss
(seisuga 31.12.2012)

Seletuskiri

Seisuga 31. detsember 2012. a on Eesti Vabariigi savibilansis 46 savimaardlat 48 bilansireal: 1 tsemendisavi-, 1 raskeltsulava savi, 2 keramsiidisavi (need kaks on arvel ka keraamilise savi maardlate hulgas) ja 44 keraamilise savi bilansis. Üleriigilise tähtsusega maardlaid on 6 – ARUMETSA, ASERI, JOOSU, KALLAVERE, KUNDA, KÜLLATOVA.

2012. aastal kaevandati Eestis ühest maardlast 43,7 tuh m³ tsemendisavi, ühest maardlast 20,7 tuh m³ keraamilist savi, keraamsiidisavi ja raskeltsulavat savi ei kaevandatud.

Ida-Virumaal kaevandas AS Wienerberger ASERI maardlast 20,7 tuh m³ keraamilist savi.

Järvamaal VÄÄTSA maardlas aegus Väätsa savikarjääri kaevandamisluba, selle asemele anti uus kaevandamisluba, loa omanik on jätkuvalt Väätsa Prügila AS.

Lääne-Virumaal kaevandas AS Kunda Nordic Tsement KUNDA maardla Mereäärsest savikarjäärist 43,7 tuh m³ tsemendisavi.

Harjumaal, Hiiumaal, Jõgevamaal, Läänemaal, Põlvamaal, Pärnumaal, Raplamaal, Saaremaal, Tartumaal, Viljandimaal ja Võrumaal savi ei kaevandatud ja muid varumuutusi ei olnud.

Eesti Vabariigi 2012. aasta
liivavarude koondbilanss
(seisuga 31.12.2012)

Seletuskiri

Seisuga 31. detsember 2012. a on Eesti Vabariigi liivabilansis 292 maardlat, kus ehitusliiv või täiteliiv on põhimaavara, kokku esineb liiva 497 bilansireal: 4 tehnoloogilise liiva, 158 täiteliiva ja 335 ehitusliiva bilansis. Kolm maardlat asuvad kahes maakonnas. Liivamaardlaid, kus leidub ainult ehitusliiva, on 161, ainult täiteliiva maardlaid on arvel 26. Nii ehitusliiva kui ka täiteliiva leidub 48-s liivamaardlas. 29-s liivamaardlas leidub ehitusliivale lisaks veel ka ehituskruusa ja täiteliiva. Ehitusliiva koos ehituskruusaga leidub 20-s liivamaardlas. Ainult tehnoloogilise liiva varu on arvel kahes maardlas, ühes liivamaardlas leidub tehnoloogilise liiva kõrval ka täiteliiva ja ühes liivamaardlas leidub tehnoloogilise liiva kõrval nii täiteliiva kui ka ehitusliiva. Kahes maardlas leidub täiteliiva koos ehituskruusaga.

72-s kruusamaardlas on ehitusliiv kaasnev maavara, sh 38-s leidub lisaks veel ka täiteliiva. 13-s kruusamaardlas on kaasnev maavara täiteliiv.

Üleriigilise tähtsusega liivamaardlaid on 9 – HIIUMADALA, KAKU, NAISSAARE, PANNJÄRVE, PIUSA, IHASALU, KURADIMUNA, KÕPU ja TALLINNA-SAKU.

2012. aastal kaevandati kokku 15,1 tuh m³ tehnoloogilist liiva, 2421,4 tuh m³ ehitusliiva ja 1243,5 tuh m³ täiteliiva. Kaevandati 137-st maardlast.

Ehitusliiva ja täiteliiva bilansitabelites on kadude veerus kajastatud see varu kogus, mis varasematel aastatel on kaevandajate poolt valesi kaevandatud mahu aruannetes deklareeritud (näiteks mahu aruandes oli kajastatud ehitusliiva kaevandamine, kuid nüüd täpsustati, et tegelikult kaevandati maa-ainest või ehituskruusa) ja mille kohta 2012. aasta jooksul esitati varasemate perioodide kohta täpsustavad mahu aruanded või on andmete kontrollimise käigus selgunud viga varasemate perioodide bilansikandes. Andmete korrigeerimisest tulenevaid varu muutusi oli nii negatiivses kui ka positiivses suunas, kokku vähenes varasemate perioodide täpsustuste tõttu mäeeraldiste ehitusliiva varu 8,3 tuh m³ võrra ja täieliiva varu suurenes 20,6 tuh m³ võrra.

Harjumaal KARJAKÜLA maardlas kinnitati täiendav täiteliiva tarbevaru. KARUDE maardlas toimus täiendava ehitusliiva ja täiteliiva tarbevaru kinnitamine. PRANGLI liivamaardla tunnistati ammendunuks seoses kaevandamisväärse varu puudumisega ning Prangli mäeeraldise korrastatuks tunnistamisega. SOODLA maardlas täpsustati täiteliiva allpool ja ülevalpool põhjaveetasel asuva varu koguseid. TALLINNA-SAKU maardlas toimus Männiku liivakarjääri jääkvaru ja Talteri liivakarjääri varude osaline ümberhindamine ning täiendava ehitusliiva ja täiteliiva varu kinnitamine. VAIDASOO maardlas kinnitati täiendav ehitusliiva ja täiteliiva tarbevaru.

Harjumaal leidub ehitusliiva 42-s maardlas, täiteliiva leidub 17-s maardlas, neist toimus kaevandamine 15-s.

AUDEVÄLJA maardlas Kruusa karjäärist kaevandas OÜ Padise Grupp 1,1 tuh m³ ehitusliiva. HUNTAUGU maardlast kaevandasid ehitusliiva 2 firmat: AS Kumari 26,2 tuh m³ ja OÜ Kiiu Soon 60,3 tuh m³; lisaks toimus Huntaugu liivakarjääri 2011. a kaevandatud mahu parandus. KARJAKÜLA maardlast kaevandas AS Kiirkandur 34,1 tuh m³ ehitusliiva.

KOSE-RISTI maardlas anti Eleet Invest OÜ-le uus kaevandamisluba Kose-Risti III kruusakarjäär; AS K.U.Mell kaevandas Kose-Risti II kruusakarjäärist 1,1 tuhat m³ täiteliiva.

KUUSALU maardlast kaevandas OÜ Kiuu Soon 102,2 tuhat m³ ehitusliiva, lisaks pikendati Kuusalu II karjääri kaevandamisluba 2015. aastani, tunnistati kehtetuks minimaalne aastatoodang ning minimaalse aastatoodangu saavutamise tähtaeg.

KÕRNUMÄE maardlast kaevandas OÜ Tevener 88,6 tuhat m³ täiteliiva.

NAISSAARE maardla Naissaare mäeeraldise maavara kaevandamise luba aegus.

POOLVAHE maardlast kaevandas OÜ Mineraal 40,0 tuhat m³ ehitusliiva.

RAUDOJA maardlast kaevandas Lemminkäinen Eesti AS 0,7 tuhat m³ ehitusliiva.

SELI maardlas kaevandas AS Kiviluks kahest karjäärist kokku 6,5 tuhat m³ täiteliiva. Lemminkäinen Eesti AS-ile kuulunud Selli karjääri maavara kaevandamise luba aegus, kaevandamisega rikutud maa on korrastatuks tunnistatud.

SOODLA maardlas kaevandas OÜ Mineraal Soodla II liivakarjäärist 41,6 tuhat m³ ehitusliiva ja 140,7 tuhat m³ täiteliiva; toimus Soodla liivakarjääri ümberregistreerimine AS Baltfalt nimelt AS TREF Nord nimele.

SUURESTA maardlast kaevandas Arkop OÜ 30,0 tuhat m³ ehitusliiva ja 4,2 tuhat m³ täiteliiva.

SÕMERU maardlas anti Nordecon AS-le uus kaevandamisluba Sõmeru II liivakarjäär, ettevõtte kaevandas maardlast kokku 134,5 tuhat m³ ehitusliiva ja 74,3 tuhat m³ täiteliiva.

TALLINNA-SAKU maardlas kaevandas Kiirkandur AS Liivalaia 4 karjäärist 84,3 tuhat m³ ehitusliiva; AS Lemminkäinen Eesti kaevandas Talteri liivakarjäärist 131,8 tuhat m³ ehitusliiva ja 18,2 tuhat m³ täiteliiva; AS Silikaat kaevandas Männiku ja Männiku II liivakarjäärist kokku 89,1 tuhat m³ ehitusliiva; OÜ C.B.A. kaevandas Liivalaia III liivakarjäärist 66,5 tuhat m³ ja AS Teede REV-2 kaevandas Tammemäe II karjäärist ja Tammemäe III liivakarjäärist kokku 48,8 tuhat m³ ehitusliiva. Tammemäe IV liivakarjääri kaevandamisluba registreeriti ümber Baltfalt AS nimelt AS TREF Nord nimele, karjäärist kaevandati 90,3 tuhat m³ ehitusliiva. Talteri liivakarjääri kaevandamisloas suurendati maavara kaevandamise maksimaalselt lubatud aastamäära. Liivalaia karjääri ja Liivalaia II karjääri maavara kaevandamise load tunnistati kehtetuks, kaevandamisega rikutud alad on korrastatud.

VAIDASOO maardlast kaevandas Nordecon AS 105,8 tuhat m³ ehitusliiva ja 158,0 tuhat m³ täiteliiva.

VETLA maardlas registreeriti Vetla liivakarjääri luba Ehitusmaavarad OÜ nimelt ümber OÜ Sell-Est nimele, karjäärist kaevandati 48,2 tuhat m³ ehitusliiva.

Hiiumaal leidub ehitusliiva 18 maardlas, täiteliiva leidub 4-s maardlas, neist kaevandatakse neljas.

MALVASTE maardlas kaevandas OÜ Hiiu Autotrans Malvaste karjäärist 0,1 tuhat m³ ehitusliiva; Hiiu Teed OÜ-le anti uus kaevandamisluba Malvaste II liivakarjäär; korrigeeriti Malvaste liivakarjääri 2011. a kaevandatud mahtu.

MÄÄVLI maardlas kaevandas OÜ Kapasto Kaevandus Kapasto II kruusakarjäärist 2,4 tuhat m³ ehitusliiva ja OÜ Kapasto kaevandas Määvli-Kapasto karjäärist 0,034 tuhat m³ ehitusliiva; Hiiu Teed OÜ-le anti uus kaevandamisluba Kapasto IV kruusakarjäär.

PARTSI maardlas kaevandas Maanteeamet Partsi IV kruusakarjäärist 4,8 tuhat m³ ehitusliiva ja 5,1 tuhat m³ täiteliiva ning Partsi 2 kruusakarjäärist 0,038 tuhat m³ ehitusliiva ja 0,045 tuhat m³ täiteliiva. Lisaks toimus Partsi 2 kruusakarjääri 2011. aasta kaevandatud mahtude parandamine.

PUSKI maardlast kaevandas Maanteeamet 0,1 tuhat m³ ehitusliiva.

Ida-Virumaal kanti keskkonnaregistrisse uued RIIGIKÜLA ja SÜSINÕMME maardlad, mõlemas leidub täiteliiva.

Maakonnas leidub ehitusliiva 10-s maardlas, täiteliiva leidub 11-s maardlas, neist kaevandati kuues.

IISAKU maardlas kaevandas Lemminkäinen Eesti AS Iisaku III liivakarjäärist 4,9 tuhande m³ ehitusliiva ja 4,0 tuhande m³ täiteliiva ning Iisaku II liivakarjäärist 0,3 tuhande m³ täiteliiva. PANNJÄRVE maardlas kaevandas AS Silbet Pannjärve II liivakarjäärist 64,7 tuhande m³ ehitusliiva reservvaru. REBASE maardlas kaevandas OÜ Loam kahest karjäärist kokku 6,0 tuhande m³ ehitusliiva ja 1,8 tuhande m³ täiteliiva. TUDULINNA maardlas kaevandas Lemminkäinen Eesti AS Tudulinna kruusakarjäärist 0,3 tuhande m³ ehitusliiva ja Tudulinna II liivakarjäärist 0,5 tuhande m³ täiteliiva. FIE Aulis Paal kaevandas SÄLLIKU maardlast 9,8 tuhande m³ ja VARESMETSA maardlast 40,5 tuhande m³ täiteliiva; lisaks korrigeeriti Varesmetsa liivakarjääri 2011. a täiteliiva kaevandatud mahtu.

Jõgevamaal REASTVERE ja LUIGE maardlates kinnitati täiendav ehitusliiva varu. Kinnitati ehitusliiva ja täiteliiva tarbevaru ja kanti keskkonnaregistrisse uus ODIVERE maardla. KÜTIVÄLJA maardlas hinnati ehitusliiva aktiivne tarbevaru ümber passiivseks tarbevaruks seoses looduskaitseobjekti esinemisega.

Maakonnas leidub ehitusliiva 24-s maardlas, täiteliiva leidub 6-s maardlas, neist kaevandati 12-s.

JASKA maardlast kaevandas AS Vooremaa Teed 30,4 tuhande m³ ehitusliiva. KALEVI maardlas kaevandas OÜ Moreen Kalevi liivakarjäärist 31,1 tuhande m³ ehitusliiva.

LUIGE maardlas kaevandas OÜ Moreen Jõemäe kruusakarjäärist 6,1 tuhande m³ ehitusliiva ja Tartu Teedevalitsus Luige karjäärist 6,2 tuhande m³ ehitusliiva. METSKONNA maardlast kaevandas Kuremaa ENVEKO AS 5,4 tuhande m³ ehitusliiva. NÄDUVERE maardlas anti Maanteeametile uus kaevandamisluba Näduvere liivakarjäär. OTSA maardlast kaevandas Tartu Teedevalitsus 5,3 tuhande m³ täiteliiva.

REASTVERE maardlas kaevandas OÜ Sadala Agro Reastvere III liivakarjäärist 2,1 tuhande m³ ehitusliiva, Tartu Teedevalitsus kaevandas Reastvere liivakarjäärist 4,7 tuhande m³ ehitusliiva; Reastvere II liivakarjääri kaevandamisluba pikendati 3 aasta võrra.

SIIMUSTI (JÕGEVA) maardlas anti Sandpit OÜ-le uus kaevandamisluba Siimusti III liivakarjäär; maardlast kaevandas OÜ Moreen Liiva II liivakarjäärist 15,4 tuhande m³ ehitusliiva ja 17,4 tuhande m³ täiteliiva, Männi karjäärist 3,3 tuhande m³ ehitusliiva ja 1,4 tuhande m³ täiteliiva ning Siimusti II karjäärist 4,2 tuhande m³ ehitusliiva.

AS Vooremaa Teed kaevandas SOOMEVERE maardlast 14,1 tuhande m³ ehitusliiva ja SOOSAIDE maardlast 1,6 tuhande m³ ehitusliiva. VEIA maardlast kaevandas Geoforce OÜ 7,2 tuhande m³ ehitusliiva. VILKMANNI maardlas anti Moreen OÜ-le uus kaevandamisluba Vilkmanni liivakarjäär, karjäärist kaevandati 0,025 tuhande m³ ehitusliiva. VÕTIKVERE maardlast kaevandas Moreen OÜ 6,6 tuhande m³ ehitusliiva ja 6,9 tuhande m³ täiteliiva.

Järvamaal leidub ehitusliiva 7-s maardlas ja täiteliiva 7-s maardlas, neist kaevandati kahes.

LIIVAMÄE maardlas anti Nordecon AS-le uus kaevandamisluba Liivamäe II liivakarjäär. LINTSI maardlas toimus Lintsi kruusakarjääri ümberregistreerimine Ehitusmaavarad OÜ nimelt OÜ Sell-Est nimele. MÄÄRO maardlas anti Riigimetsa Majandamise Keskusele uus kaevandamisluba Määro kruusakarjäär. NEITLA maardlast kaevandas Albu Vallavalitsus 32,5 tuhande m³ ehitusliiva ja 6,1 tuhande m³ täiteliiva. ÄNARI maardlas anti Mateko OÜ-le uus kaevandamisluba Änari liivakarjäär, kust kaevandati 0,5 tuhande m³ ehitusliiva ja 2,7 tuhande m³ täiteliiva.

Läänemaal leidub ehitusliiva 16 maardlas ja täiteliiva 4-s maardlas, neist kaevandati viies.

JAAKNA maardlas anti Sandpit OÜ-le uus kaevandamisluba Jaakna III liivakarjäär; Asbe OÜ kaevandas Jaakna kruusa- ja liivakarjäärist 1,7 tuhande m³ ehitusliiva. KAOPALU maardlast kaevandas Lääne Teed OÜ 3,8 tuhande m³ ehitusliiva. KÜÜNIMÄE maardlas anti

Variku Liiv OÜ-le uus kaevandamisluba Künimäe liivakarjäär. LAKENÕMME maardlast kaevandas Geoforce OÜ 13,4 tuh m³ ehitusliiva. OHEMÄE maardlas anti Üle OÜ-le uus kaevandamisluba Ohemäe II karjäär; maardlast kaevandas Lääne Teed OÜ 15,6 tuh m³ ehitusliiva, lisaks korregeeriti Ohemäe liivakarjääri 2011. a kaevandatud mahtu. VATLA maardlast kaevandas Lihula Maaparandus AS 5,4 tuh m³ täiteliiva. VALGEVÄLJA maardlas anti Lääne Teed OÜ-le uus kaevandamisluba Valgevälja liivakarjäär.

Lääne-Virumaal kinnitati ehitusliiva tarbevaru ja kanti keskkonnaregistrisse uus RAIGU maardla. SOOMUKSE maardlas toimus ehitusliiva varu osaline ümberhindamine ja täiendava varu kinnitamine.

Maakonnas leidub ehitusliiva 28-s maardlas ja täiteliiva 10-s maardlas, neist kaevandati 11-s.

ALTJA-RUTJA maardlas kaevandas Maanteeamet Altpere karjäärist 0,019 tuh m³ ehitusliiva. KAASIKU maardlast kaevandas Midam OÜ 8,6 tuh m³ ehitusliiva. KALAJÄRVE maardlas pikendati AS Lemminkäinen Eesti Kalajärve II liivakarjääri kaevandamisluba 3 aasta võrra, karjäärist kaevandati 25,0 tuh m³ ehitusliiva.

KELLAVERE-VESKMÄE maardlas kaevandas Heino Veod OÜ Kuusemetsa karjäärist 22,6 tuh m³ ehitusliiva, maavara kaevandamisluba pikendati 5 aasta võrra; Kellavere-Veskimäe liivakarjääri kaevandamisluba registreeriti ümber FIE Tõnu Sibolt Pärna Talu nimelt Veskimäe Liivamaardla OÜ nimele, karjäärist kaevandati 53,9 tuh m³ ehitusliiva ja 12,4 tuh m³ täiteliiva.

LASILA maardlas muudeti Lasila kruusakarjääri kaevandamisluba, mille alusel on lubatud mäeeraldise alalt kaevandada ka ehitusliiva, luba pikendati 3 aasta võrra; karjäärist kaevandas Lasila Betoon AS 31,0 tuh m³ ehitusliiva.

MALEVA maardlast kaevandas Kivikandur OÜ 4,5 tuh m³ ehitusliiva, lisaks parandati 2011. a kaevandatud mahtu. MEIBAUMI maardlast kaevandas FIE Tiiu Elmend Mäeotsa Talu 30,0 tuh m³ täiteliiva. MIILA maardlas toimus Miila liivakarjääri ümberregistreerimine AS KEK Invest nimelt AS Lasila Betoon nimele, luba pikendati 5 aasta võrra. MÄNNIKVÄLJA maardlas anti Moreen OÜ-le uus kaevandamisluba Männikvälja liivakarjäär. RAIGU maardlas anti Thorsen Grupp OÜ-le uus kaevandamisluba Raigu kruusakarjäär, kus kruusa kõrval leidub ka liiva. SOOMUKSE maardlast kaevandas Metsatervenduse OÜ 30,5 tuh m³ ehitusliiva.

SÄMI maardlast kaevandas Kohala SF OÜ 48,8 tuh m³ täiteliiva. TAMMIKU maardlas anti Thabelinus OÜ-le uus kaevandamisluba Tammiku III liivakarjäär; Tammiku II liivakarjääri kaevandamisluba registreeriti ümber Krüüdneri Karjäär OÜ nimelt Valicecar OÜ nimele, karjäärist kaevandati 8,0 tuh m³ ehitusliiva; Maanteeamet kaevandas Tammiku liivakarjäärist 0,046 tuh m³ ehitusliiva. TOOLSE maardlas anti Aeroc aktsiaseltsile uus kaevandamisluba Metsaniidu II liivakarjäär. VELTSI (PAHNIMÄE) maardlast kaevandas Maanteeameti ida regioon 4,7 tuh m³ ehitusliiva.

Põlvamaal Kinnitati täiteliiva tarbevaru ja kanti keskkonnaregistrisse uus HIMMASTE maardla. KRÜÜDNERI maardlas kinnitati täiendav ehitusliiva varu.

Maakonnas leidub ehitusliiva 18-s maardlas, täiteliiva 13-s maardlas ja tehnoloogilist liiva ühes maardlas, neist kaevandati seitsmes.

KADAJA maardlast kaevandas AS Põlva Teed 34,4 tuh m³ täiteliiva. KANGRU maardlast kaevandas Kangru Karjäär OÜ 4,5 tuh m³ ehitusliiva.

KRÜÜDNERI maardlas kaevandas OÜ Krüüdneri Karjäär Kalda liivakarjäärist 69,0 tuh m³ ehitusliiva. PIIROJA maardlas anti Riigimetsa Majandamise Keskusele uus kaevandamisluba Piiroja liivakarjäär.

PIUSA maardlas kaevandas Piusa Kaevandused OÜ Piusa III liivakarjäärist 0,6 tuh m³ tehnoloogilist liiva.

SÕRESTE maardlas kaevandas Sõreste Karjäär OÜ Sõreste liivakarjäärist 8,7 tuh m³ ehitusliiva; Sõreste liivakarjääri maavara kaevandamisluba pikendati 5 aasta võrra ning korrigeeriti 2011. a kaevandatud mahtu; Põlva Teed AS-le anti uus kaevandamisluba Sõreste IV liivakarjäär.

TORNIMÄE maardlast kaevandas AAV Teenused OÜ 3,3 tuh m³ täiteliiva. ULITINA maardlas anti Metsatervenduse OÜ-le uus kaevandamisluba Ulitina liivakarjäär. VOOREPALU maardlast kaevandas Lõuna-Eesti Karjäärid OÜ 11,2 tuh m³ täiteliiva.

Pärnumaal TAGANÕMME maardlas toimus Taganõmme liivakarjääri ehitusliiva varu täpsustamine ning maardla piires täiendava ehitusliiva ja täiteliiva varu kinnitamine. SOOMRA maardlas toimus varu osaline ümberhindamine ja täiendava ehitusliiva ja täiteliiva varu kinnitamine

Maakonnas leidub ehitusliiva 21-s maardlas, täiteliiva 11-s maardlas, neist kaevandati 14-s.

EASSALU maardlas toimus Eassalu IV ja Eassalu III mäeeraldiste ümberregistreerimine OÜ Teed nimelt OÜ Lindamäe nimele; Karjääride Halduse OÜ kaevandas Eassalu V kruusakarjäärist 11,6 tuh m³ täiteliiva.

KAISTE maardlast kaevandas AS Kiirkandur 18,1 tuh m³ ehitusliiva. Saarde Vallavalitsus kaevandas KAMALI maardlast 0,3 tuh m³ ehitusliiva. KIHNU maardlast kaevandas Maanteeamet 0,5 tuh m³ ehitusliiva.

KÕRSA maardlast kaevandas OÜ Tee & Maa 8,9 tuh m³ ehitusliiva. LAVASSAARE maardlast kaevandas Maanteeamet 1,0 tuh m³ ehitusliiva.

LAURI maardlast kaevandas Maanteeamet 15,2 tuh m³ täiteliiva. MUSTU-NÕMME maardlast kaevandas AS Lihula Maaparandus 4,2 tuh m³ ehitusliiva. AS Reiden Potsepa kaevandas POTSEPA maardlast 5,4 tuh m³ ehitusliiva ja 16,5 tuh m³ täiteliiva.

SELJAMETSA maardlast kaevandas Nordecon AS 10,0 tuh m³ täiteliiva. SIKANA maardlas kaevandas Vändra MP OÜ Sikana kruusakarjäärist 5,3 tuh m³ ehitusliiva ja 2,7 tuh m³ täiteliiva.

SOOMRA maardlas kaevandas Nurme Teedehituse OÜ Soomra kruusakarjäärist 1,0 tuh m³ ehitusliiva ja 69,0 tuh m³ täiteliiva; OÜ Tambira kaevandas Soomra II kruusakarjäärist 9,1 tuh m³ ehitusliiva ja 3,3 tuh m³ täiteliiva. RMK Kõpu metskond kaevandas TAGANÕMME maardlast 5,4 tuh m³ ehitusliiva. URISSAARE maardlas anti Grossi Puit OÜ-le uus kaevandamisluba Urissaare II liivakarjäär, ettevõtte kaevandas Urissaare liivakarjäärist 17,8 tuh m³ ehitusliiva.

Raplamaal AKIMATSI maardlas toimus täiendava täiteliiva varu kinnitamine. Maakonnas leidub ehitusliiva 15 maardlas, täiteliiva 8-s maardlas, neist kaevandati seitsmes.

AHEKÕNNU maardlast kaevandas AS Teede REV-2 14,2 tuh m³ ehitusliiva ja 10,4 tuh m³ täiteliiva. ALESTI maardlas kaevandas Speedline Baltic OÜ kahest karjäärist kokku 24,7 tuh m³ ehitusliiva ja 10,4 tuh m³ täiteliiva.

HAGUDI maardlas kaevandas Elektriväli OÜ Hagudi II kruusakarjäärist 12,6 tuh m³ ehitusliiva ja 3,3 tuh m³ täiteliiva, OÜ Hagudi Kruus kaevandas Hagudi III kruusakarjäärist 18,0 tuh m³ ehitusliiva; lisaks korrigeeriti Hagudi II kruusakarjääri 2011. a kaevandatud mahtusid. HERTU maardlas anti Riigimetsa Majandamise Keskusele uus kaevandamisluba Hertu kruusakarjäär.

KENNI maardlast kaevandas FIE Teet Oole 36,1 tuh m³ ehitusliiva, lisaks toimus 2011. a kaevandatud mahtude parandamine.

KÜNKA maardlast kaevandas Teede REV-2 AS 1,4 tuh m³ ehitusliiva ja 1,3 tuh m³ täiteliiva. PURILA maardlas toimus Purila kruusakarjääri ümberregistreerimine OÜ Purila Kruus nimelt Speedline Baltic OÜ nimele. TIITSU maardlas kaevandas AS Teede REV-2 Tiitsu II liivakarjäärist 1,1 tuh m³ ehitusliiva, maavara kaevandamise luba aegs.

VANAKUBJA maardlast kaevandas OÜ Orgita Dolomiiditooted 0,1 tuh m³ ehitusliiva ja 3,5 tuh m³ täiteliiva.

Saaremaal leidub ehitusliiva 20 maardlas, täiteliiva 7-s maardlas, neist kaevandati kuues.

KÕÕRU maardlast kaevandas Saare Ere AS 0,8 tuh m³ ehitusliiva. LAGENÕMME maardlas kaevandas AS Saare Ere Lagenõmme II kruusakarjäärist 0,3 tuh m³ ehitusliiva ja 3,4 tuh m³ täiteliiva; Moreen OÜ-le anti uus kaevandamisluba Lagenõmme IV kruusakarjäär, kus leidub ka täiteliiva.

MEIUSTE maardlast kaevandas Maanteeamet 6,0 tuh m³ ehitusliiva.

PAMMA maardlas aegus Pamma liivakarjääri maavara kaevandamise luba.

PAMMANA maardlast Metsküla kruusakarjäärist Leisi Vallavalitsus ehitusliiva ei kaevandanud, kuid parandati 2011. a kaevandatud mahtu.

VARKJA liivamaardlas kaevandas AS Level Varkja II liivakarjäärist 4,5 tuh m³ ehitusliiva, lisaks korregeeriti 2011. a täiteliiva kaevandatud mahtu.

VIIERISTI maardlast kaevandas Maanteeamet 0,004 tuh m³ ehitusliiva reservvaru.

Tartumaal JÄRVEPERA, PALUKÜLA-MÖLDRIPALU ja PÕRGUMÄE maardlates kinnitati täiendav täiteliiva tarbevaru. KUKEMETSA maardlas kinnitati täiendav ehitusliiva tarbevaru.

Maakonnas leidub ehitusliiva 19-s ja täiteliiva 17-s maardlas, neist oli kasutuses 15.

AARDLAPALU maardlas kaevandas AS Ropka Liiv kahest karjäärist kokku 66,2 tuh m³ ehitusliiva ja 28,9 tuh m³ täiteliiva. INGLISMÄE (INGLIMÄE) maardlas kaevandas Inglismäe OÜ Inglismäe II täiteliivakarjäärist 72,1 tuh m³ täiteliiva. JÄRVEPERA maardlast kaevandas Tartu Teedevalitsus 9,9 tuh m³ ehitusliiva.

KAARSIMÄE maardlas kaevandas Melior-M OÜ Kaarsimäe kruusakarjäärist ja Kaarsimäe IV kruusakarjäärist kokku 3,0 tuh m³ ehitusliiva ja 14,9 tuh m³ täiteliiva, FIE Üllar Kaaver kaevandas Kaarsimäe III kruusakarjäärist 0,7 tuh m³ ehitusliiva ja 3,0 tuh m³ täiteliiva; MELIOR-M OÜ-le anti uus kaevandamisluba Kaarsimäe V liivakarjäär täiteliiva kaevandamiseks.

KAATSI maardlast kaevandas Cambi OÜ 7,0 tuh m³ ehitusliiva. KAHNA maardlast kaevandas Lõuna Regionaalne Maanteeamet 77,1 tuh m³ täiteliiva.

KOBILO maardla Kobilo liivakarjääri maavara kaevandamise luba aegus, jääkvaru oli seal juba 2010. a maha kantud, seoses kaevandamisväärse varu puudumisega.

KOBRATU maardlas kaevandas Virkset OÜ Kobratu II liivakarjäärist 16,9 tuh m³ ehitusliiva ja 21,1 tuh m³ täiteliiva; Mantrum OÜ kaevandas Kobratu III liivakarjäärist 18,3 tuh m³ ehitusliiva ja 0,2 tuh m³ täiteliiva; Lõuna-Eesti Karjäärid OÜ-le anti uus kaevandamisluba Kobratu IV liivakarjäär. Kobratu III liivakarjääri piires teostati instrumentaalmöödistus, mistõttu korregeeriti täiteliiva varu; kaevandatud mahtusid korregeeriti ka Kobratu II liivakarjääris.

KOPAMÄE maardlast kaevandas OÜ Cambi 12,6 tuh m³ ehitusliiva.

KUKEMETSA maardlas kaevandas SMK Grupp OÜ Kukemetsa III liivakarjäärist 15,2 tuh m³ ehitusliiva ja 45,6 tuh m³ täiteliiva; Tref AS-le anti uus kaevandamisluba Kukemetsa kruusakarjäär, kus leidub ka täiteliiva.

LAGUJA maardlas aegus Anes-Veod OÜ-le kuuluv maavara kaevandamisluba Laguja liivakarjäär, asemele anti uus luba; ettevõtte kaevandas karjäärist 4,6 tuh m³ ehitusliiva.

PALUKÜLA-MÖLDRIPALU maardlas registreeriti Paluküla liivakarjääri luba Maanteeameti nimele; Suuremäe Karjäär OÜ-le anti uus kaevandamisluba Paluküla II liivakarjäär.

SOOVA maardlast kaevandas MELIOR-M OÜ 0,2 tuh m³ ehitusliiva, Soova liivakarjääri kaevandamisluba pikendati 5 aasta võrra.

TEEDLA maardlast kaevandas AS Teedla Mõis 0,1 tuh m³ ehitusliiva ja 2,2 tuh m³ täiteliiva.

VANA-KASTRE maardlas laienes Vana-Kastre II kruusakarjäär, kus leidub ka ehitusliiva ja täiteliiva, luba pikendati 5 aasta võrra.

VITIPALU maardlast kaevandas Tartu Teedevalitsus 22,1 tuh m³ ehitusliiva. AS Telter kaevandas VOOREMÄE maardlast 35,4 tuh m³ ehitusliiva.

VÄLGI-SELGISE maardlas toimus Välgi II liivakarjääri ümberregistreerimine Sootaga VÜ OÜ nimelt Sandpit OÜ nimele; Lõuna Regionaalne Maanteeamet kaevandas Selgise II liivakarjäärist 6,7 tuh m³ ehitusliiva.

Valgamaal KIRBU maardlas kinnitati täiendav ehitusliiva ja täiteliiva varu. Kinnitati ehitusliiva ja täiteliiva tarbevaru ja kanti keskkonnaregistrisse uus SULEVI maardla. Maakonnas leidub ehitusliiva 35-s ja täiteliiva 14-s maardlas, neist kaevandati 11-s.

HELMI-AAKRE maardlas Helmi-Aakre IV liivakarjääri ja Helmi-Aakre II kruusakarjääri maavara kaevandamise luba registreeriti ümber OÜ Valga Teed nimelt AS Kagu Teed nimele, ettevõtte kaevandas maardlast 1,8 tuh m³ ehitusliiva ja 0,5 tuh m³ täiteliiva; OÜ PM Kaubandusgrupp kaevandas Ruusamäe liivakarjäärist 2,3 tuh m³ ehitusliiva; Kagu Teedevalitsus kaevandas Vuti liivakarjäärist 0,1 tuh m³ ehitusliiva; Kivikandur OÜ-le anti uus kaevandamisluba Helmi-Aakre V liivakarjäär.

HÄRMA maardlast kaevandas Valmap Grupp AS 11,3 tuh m³ täiteliiva. KASTOLATSI maardlas anti Otepää Betoon OÜ-le uus kaevandamisluba Kastolatsi liivakarjäär; OÜ Eksiiv kaevandas Liivaaugu liivakarjäärist 1,0 tuh m³ ehitusliiva. KÖSTI maardlast kaevandas OÜ Ronk 3,6 tuh m³ ehitusliiva. LAANEMETSA maardlast kaevandas Kivikandur OÜ 1,1 tuh m³ ehitusliiva.

MITI (MITIKÜLA, PALUPERA) maardlas kaevandas Kagu Teedevalitsus Palupera karjäärist 0,1 tuh m³ ehitusliiva, AS Kiirkandur kaevandas Kasemäe mäeeraldiselt 0,9 tuh m³ ehitusliiva. PUURINA maardlas toimus Puurina liivakarjääri ümberregistreerimine OÜ Valga Teed nimelt AS Kagu Teede nimele.

RESTU maardla Männiku III liivakarjäärist kaevandas FIE Raul Nämi 19,5 tuh m³ ehitusliiva; Männiku mäeeraldisel maavara kaevandamise luba aegus. RUMBA maardlas anti Metsatervenduse OÜ-le uus kaevandamisluba Rumba liivakarjäär täiteliiva kaevandamiseks. SIBULA maardlast kaevandas Metsatervenduse OÜ 22,2 tuh m³ ehitusliiva.

TINU maardlast kaevandas PM Kaubandusgrupp OÜ 0,4 tuh m³ ehitusliiva ja 2,6 tuh m³ täiteliiva. VANGJA maardlast kaevandas Kõo Maavarad OÜ 0,5 tuh m³ ehitusliiva, lisaks toimus 2011. a kaevandatud mahu parandamine. VOOLA maardlast kaevandas Riigimetsa Majandamise Keskus 6,8 tuh m³ ehitusliiva.

Viljandimaal AHIMÄE maardlas toimus ehitusliiva varu täpsustamine ning täiendava täiteliiva varu kinnitamine. NÕMME-KOORDI (PIRMASTU) ja VÄLGITA maardlates toimus täiendava ehitusliiva ja täiteliiva varu kinnitamine. TÄÄKSI ja MURESE maardlates toimus täiendava ehitusliiva varu kinnitamine. POMBRE maardlas toimus ehitusliiva varu osaline ümberhindamine ning täiendava varu kinnitamine.

Maakonnas leidub ehitusliiva 25-s maardlas, täiteliiva leidub 16-s, neist kaevandati neljateistkümnes.

AHIMÄE maardlast kaevandas Maanteeamet 10,1 tuh m³ ehitusliiva; Ahimäe liivakarjääri maavara kaevandamise luba aegus. AINJA maardlast kaevandas Kivikandur OÜ 65,7 tuh m³ ehitusliiva.

KUREVARESE maardlast kaevandas Kleo OÜ 0,3 tuh m³ ehitusliiva ja 0,6 tuh m³ täiteliiva. KÄRSTNA maardlas anti Maanteeametile uus kaevandamisluba Kärstna liivakarjäär, karjäärist kaevandati 0,1 tuh m³ ehitusliiva. LANINGA maardlast kaevandas Maanteeamet 0,8 tuh m³ ehitusliiva.

MÄEKÜLA maardlas anti Riigimetsa Majandamise Keskusele uus kaevandamisluba Mäeküla II liivakarjäär, Maanteeametile kuulunud Mäeküla liivakarjääri maavara kaevandamise luba

Maavaravarude koondbilanss 2012

aegus, karjäärast kaevandati 41,5 tuh m³ ehitusliiva. Lisaks toimus Mäeküla liivamaardla 2004. a bilansikande parandamine.

NÕMME-KOORDI (PIRMASTU) maardlas kaevandas OÜ Eureka Pirmastu II liivakarjäärast 6,4 tuh m³ ja 1,5 tuh m³ täiteliiva; Sakala Teed OÜ kaevandas Nõmme liivakarjäärast 7,1 tuh m³ ehitusliiva ja 13,6 tuh m³ täiteliiva; Osäühistu Holstre-Nõmme Puhkekeskus kaevandas Lolu liivakarjäärast 12,5 tuh m³ ehitusliiva; Maanteeamet kaevandas Pirmastu liivakarjäärast 12,8 tuh m³ ehitusliiva; lisaks toimus Pirmastu liivakarjääri 2011. a ehitusliiva kaevandatud mahu parandamine.

PAHUVERE maardlast kaevandas OÜ PM Kaubandusgrupp 23,0 tuh m³ ehitusliiva. PIHLAKA maardlas kaevandas Maanteeamet Pihlaka liivakarjäärast 11,8 tuh m³ ehitusliiva. PILU maardlast kaevandas OÜ Varamikser 7,2 tuh m³ ehitusliiva ja 2,0 tuh m³ täiteliiva. POMBRE maardlas toimus markšeidermõõdistuse alusel Pombre II karjääri 2004-2010 kaevandatud mahtude korrigeerimine.

REMSI maardlast kaevandas OÜ Sakala Teed 1,7 tuh m³ täiteliiva. SAAREPEEDI maardlast kaevandas Maanteeamet 1,8 tuh m³ täiteliiva.

TÄÄKSI maardlas anti Maanteeametile uus kaevandamisluba Tääksi II kruusakarjäär, kus kruusa kõrval leidub ka täiteliiva; Tääksi kruusakarjäär laienes sügavuti, luba pikendati 15 aasta võrra; maardlast kaevandas Maanteeamet 8,1 tuh m³ ehitusliiva ja 12,1 tuh m³ täiteliiva.

ÄRMA maardlast kaevandas Sakala teed OÜ 5,7 tuh m³ ehitusliiva.

Võrumaal KOSE maardlas kinnitati täiendav ehitusliiva tarbevaru.

Maakonnas leidub 37-s maardlas ehitusliiva, 13-s maardlas täiteliiva ja 3-s maardlas leidub tehnoloogilist liiva. Kaevandati kaheksas maardlas.

Tehnoloogilist liiva kaevandas IMARA-TABINA maardlas Tabina liivakarjäärast OÜ Kiviliiv 1,3 tuh m³, Tabina II liivakarjäärast kaevandas O-I Production Estonia AS 13,2 tuh m³; Tabina liivakarjääri maavara kaevandamise luba aegus, asemele anti uus luba.

ALA-PALO maardlas toimus Ala-Palo liivakarjääri ümberregistreerimine Lõuna-Eesti Karjäärid OÜ nimelt OÜ Aigren nimele, karjäärast kaevandati 2,5 tuh m³ ehitusliiva.

JAANI maardlas kaevandas Põlva Teed AS Hansi kruusakarjäärast 0,2 tuh m³ ehitusliiva; Jaanikivi kruusakarjääri maavara kaevandamise luba aegus; Jupoman OÜ-le kuuluva Viljahillepi kruusakarjääri kaevandamisluba pikendati 2 aasta võrra, ettevõtte kaevandas karjäärast 0,2 tuh m³ ehitusliiva; OÜ Kedokale kuuluva Põlluhillepi liivakarjääri kaevandamisluba pikendati 5 aasta võrra, ettevõtte kaevandas karjäärast 4,0 tuh m³ ehitusliiva; Hedovana liivakarjäärast kaevandas OÜ Kedoka 1,0 tuh m³ ehitusliiva.

JÄREVERE (SÖMERPALU) maardlas kaevandas Tootmisbaas OÜ Järvere II liivakarjäärast 4,7 tuh m³ ehitusliiva; Järvere liivakarjääri maavara kaevandamise luba aegus.

KOLGAMÄE maardlast kaevandas AP Kinnisvara AS 1,0 tuh m³ täiteliiva.

KUIANDI maardlas toimus Kuiandi liivakarjääri ümberregistreerimine Lõuna-Eesti Karjäärid OÜ nimelt OÜ Aigren nimele.

Kagu Teedevalitsus kaevandas KÄÄPA maardlast 19,9 tuh m³ ehitusliiva ja 30,4 tuh m³ täiteliiva ning LIIVA maardlast 0,2 tuh m³ ehitusliiva. OLESKI maardlas anti Metsatervenduse OÜ-le uus kaevandamisluba Oleski liivakarjäär. PUGASTU maardlas anti Tootmisbaas OÜ-le uus kaevandamisluba Pugastu I liivakarjäär.

UMBSAARE maardlas anti Jupoman OÜ-le uus kaevandamisluba Umbaare liivakarjäär.

VATSA maardlas anti FIE Aivar Mägi-le uus kaevandamisluba Vatsa II liivakarjäär; maardlast kaevandati 3,6 tuh m³ ehitusliiva.

Eesti Vabariigi 2012. aasta
kruusavaru koondbilanss
(seisuga 31.12.2012)

Seletuskiri

Seisuga 31. detsember 2012. a on Eesti Vabariigi kruusabilansis 169 maardlat, kus kruus on põhimaavara, kruusa on kokku 229 bilansireal: 8 täitekruusa ja 221 ehituskruusa bilansis. 3 maardlat asub kahe maakonna piires.

Kruusamaardlaid, kus on arvel ainult ehituskruus, on 79, ainult täitekruusa maardlaid on kaks. 33-s kruusamaardlas on kaasneva maavarana arvel ehitusliiv, 12-s täiteliiv, 38-s nii täiteliiv kui ka ehitusliiv. Kahes kruusamaardlas on arvel ehituskruus ja täitekruus. Ühes kruusamaardlas leidub nii ehituskruusa, täitekruusa, ehitusliiva kui ka täiteliiva. Kahes maardlas leidub ehituskruusa, täitekruusa ja täiteliiva. Ühes maardlas leidub täitekruusa ja ehitusliiva.

51-s liivamaardlas on ehituskruus kaasneva maavarana, ühes lubjakivimaardlas on ehituskruus kaasneva maavarana ja ühes lubjakivimaardlas on täitekruus kaasneva maavarana.

2012. aastal kaevandati Eestis kokku 1527,8 tuh m³ ehituskruusa 90-st maardlast. Täitekruusa kaevandati kokku 24,4 tuh m³ kahest maardlast.

Ehituskruusa bilansitabelis on kadude veerus kajastatud see varu kogus, mis varasematel aastatel on kaevandajate poolt valesti kaevandatud mahu aruannetes deklareeritud (näiteks mahu aruandes oli kajastatud ehituskruusa kaevandamine, kuid nüüd täpsustati, et tegelikult kaevandati maa-ainest või ehitusliiva) ja mille kohta 2012. aasta jooksul esitati varasemate perioodide kohta täpsustavad mahu aruanded või on andmete kontrollimise käigus selgunud viga varasemate perioodide bilansikandes. Andmete korrigeerimisest tulenevaid varu muutusi oli nii negatiivses kui ka positiivses suunas, kokku suurenes varasemate perioodide täpsustuste tõttu mäeeraldisel ehituskruusa varu 13,7 tuh m³ võrra.

Harjumaal kinnitati täiendav ehituskruusa tarbevaru KARJAKÜLA maardlas. KARUDE maardlas toimus varude osaline ümberhindamine ja täiendava varu kinnitamine. NÕMME maardlas toimus varu osaline ümberhindamine ja täiendava ehituskruusa varu kinnitamine.

Maakonnas leidub ehituskruusa 25-s maardlas, täitekruusa leidub kahes maardlas, neist kaevandati ehituskruusa 10-s maardlas.

AUDEVÄLJA maardlas kaevandas OÜ Padise Grupp Kruusa karjäärist 3,5 tuh m³ ehituskruusa ja Lemminkäinen Eesti AS Audevälja II kruusakarjäärist 1,7 tuh m³ ehituskruusa.

AS Kiirkandur kaevandas KALDA maardla kahelt mäeeraldiselt kokku 84,5 tuh m³.

KOSE-RISTI maardlas anti Eleet Invest OÜ-le uus kaevandamisluba Kose-Risti III kruusakarjäär.

KÕRNUMÄE maardlas kaevandas OÜ Tevener Väike-Kõrnomaa karjäärist 9,4 tuh m³ ehituskruusa, Saku Vallavalitsus kaevandas Suur-Kõrnumäe II karjäärist 3,5 tuh m³ ehituskruusa.

MUSTU maardlast kaevandas OÜ Laaseri Puit 5,0 tuh m³ ehituskruusa. PIHUVERE maardlas kaevandas OÜ Pihuvere Kruus Pihuvere kruusakarjäärist 23,0 tuh m³ ehituskruusa.

PIUGA maardlas pikendati Lemminkäinen Eesti AS-i Piuga kruusakarjääri kaevandamisluba 5 aasta võrra.

PUNAMÄE maardlas anti Lemminkäinen Eesti AS-le uus kaevandamisluba Punamäe kruusakarjäär.

SELI maardlas kaevandas AS Kiviluks Seli karjäärist 0,5 tuh m³ ehituskruusa; Selli karjääri maavara kaevandamise luba aegus, kaevandamisega rikutud maa on korrastatuks tunnistatud.

SUURESTA maardlast kaevandas Arkop OÜ 15,6 tuh m³ ehituskruusa.

SÕMERU maardlas anti Nordecon AS-le uus kaevandamisluba Sõmeru II liivakarjäär, ettevõtte kaevandas kahe karjääri peale kokku 66,5 tuh m³ ehituskruusa. TATRAMÄE maardlast kaevandas AS Kiirkandur 1,2 tuh m³ ehituskruusa, lisaks toimus 2010-2011 bilansikannete parandamine.

VAIDASOO maardlast kaevandas Nordecon AS 170,0 tuh m³ ehituskruusa.

Täitekruusa Harjumaal ei kaevandatud.

Hiiumaal SUUREPSI maardlas kinnitati täiendav ehituskruusa varu. Maakonnas leidub ehituskruusa 6 maardlas, neist kaevandati neljas.

MÄÄVLI maardlas anti Hiiu Teed OÜ-le uus kaevandamisluba Kapasto IV kruusakarjäär; OÜ Kapasto kaevandas Määvli-Kapasto mäeeraldiselt 0,2 tuh m³; OÜ Kapasto Kaevandus kaevandas Kapasto II kruusakarjäärist 0,2 tuh m³ ehituskruusa.

PARTSI maardlas kaevandas Maanteeamet Partsi IV kruusakarjäärist 28,4 tuh m³ ehituskruusa ja Partsi 2 kruusakarjäärist 0,037 tuh m³ ehituskruusa. Emmaste valla MA EMKO kaevandas PRASSI maardlast Tilga kruusakarjäärist 3,2 tuh m³ ehituskruusa.

SUUREPSI maardlast kaevandas Maanteeamet 0,2 tuh m³ ehituskruusa, lisaks korrigeeriti 2011. a kaevandatud mahtu.

Ida-Virumaal leidub ehituskruusa 10 maardlas, neist kaevandati neljas.

IISAKU maardlas kaevandas Lemminkäinen Eesti AS Iisaku III liivakarjäärist 1,9 tuh m³ ehituskruusa. KOLUSTRE maardlast kaevandas Kiviõli Keemiatööstuse OÜ 0,6 tuh m³ ehituskruusa.

LAAGNA maardlast kaevandas Lemminkäinen Eesti AS 3,3 tuh m³ ehituskruusa, Laagna karjääri maavara kaevandamise luba aegus. TUDULINNA maardlas kaevandas AS Lemminkäinen Eesti Tudulinna kruusakarjäärist 6,5 tuh m³ ehituskruusa, lisaks korrigeeriti 2011. a kaevandatud mahtu.

Jõgevamaal REASTVERE maardlas toimus täiendava varu kinnitamine. TUULE maardlas toimus varu osaline ümberhindamine.

Maakonnas leidub ehituskruusa 9-s maardlas, neist kaevandati kahes.

LUIGE maardlas kaevandas OÜ Moreen Jõemäe kruusakarjäärist 15,5 tuh m³ ehituskruusa ja Tartu Teedevalitsus kaevandas Luige karjäärist 9,8 tuh m³ ehituskruusa. SIIMUSTI (JÕGEVA) maardlas anti Sandpit OÜ-le uus kaevandamisluba Siimusti III liivakarjäär. VANAJAAGU maardlas anti Vooremaa Teed AS-le uus kaevandamisluba Vanajaagu kruusakarjäär. VÕTIKVERE maardlast kaevandas OÜ Moreen 11,8 tuh m³ ehituskruusa.

Järvamaal kinnitati täitekruusa tarbevaru ja kanti keskkonnaregistrisse uus VÕÕBU maardla. KARUDE maardlas toimus varude osaline ümberhindamine ja täpsustamine.

Maakonnas leidub ehituskruusa 15-s ja täitekruusa kahes maardlas, neist kaevandati neljas.

AS Järva Teed kaevandas HÄLLIMÄE maardlast 0,8 tuh m³ ehituskruusa ning KÕLTSI maardlast 7,1 tuh m³ ehituskruusa. KARUDE maardlas aegus Karude kruusakarjääri maavara kaevandamise luba, mäeeraldis on tunnistatud korrastatuks. LINTSI maardlas toimus Lintsi kruusakarjääri ümberregistreerimine Ehitusmaavarad OÜ nimelt OÜ Sell-Est nimele. MÄÄRO maardlas anti Riigimetsa Majandamise Keskusele uus kaevandamisluba Määro kruusakarjäär. NEITLA maardlast kaevandas Albu Vallavalitsus 2,0 tuh m³ ehituskruusa.

Maavaravarude koondbilanss 2012

ÄNARI maardlas anti Mateko OÜ-le uus kaevandamisluba Änari liivakarjäär, karjäärist kaevandati 2,3 tuh m³ ehituskruusa.

Täitekruusa Järvemaal ei kaevandatud.

Läänemaal RAATSIOTSA maardlas kinnitati täiendav ehituskruusa varu. KAOPALU maardlas tunnistati ehituskruusa aktiivne reservvaru osaliselt kaevandamisväärseks.

Maakonnas on ehituskruus arvel 7 maardlas, kaevandati viiest maardlast.

JAAKNA maardlas anti Sandpit OÜ-le uus kaevandamisluba Jaakna III liivakarjäär; Tallinna Teede AS kaevandas Jaakna II liivakarjäärist 10,1 tuh m³ ehituskruusa. KAOPALU maardlas kaevandas Lääne Teed OÜ Kaopalu I kruusakarjäärist ja Kaopalu II kruusakarjäärist kokku 26,9 tuh m³ ehituskruusa, lisaks toimus Kaopalu I kruusakarjääri 2011. a kaevandatud mahtude korrigeerimine. KEEDIKA maardlast kaevandas Lääne Teed OÜ 12,0 tuh m³ ehituskruusa, luba pikendati 5 aasta võrra. KÜÜNIMÄE maardlas anti Variku Liiv OÜ-le uus kaevandamisluba Künimäe liivakarjäär. OHEMÄE maardlas anti Üle OÜ-le uus kaevandamisluba Ohemäe II karjäär, kust kaevandati 1,0 tuh m³ ehituskruusa. AS Lihula Maaparandus kaevandas RAATSIOTSA maardlast 0,5 tuh m³ ehituskruusa.

Lääne-Virumaal MEIBAUMI, SOOMUKSE ja VINNI maardlates kinnitati täiendav ehituskruusa tarbevaru. Kinnitati täitekruusa tarbevaru ja kanti keskkonnaregistrisse uus RAIGU maardla.

Maakonnas on ehituskruus arvel 15-s maardlas ja täitekruus ühes maardlas, neist kaevandati seitsmes.

HAAVA (RAKVERE) maardlast kaevandas Lemminkäinen Eesti AS 16,0 tuh m³ ehituskruusa ja Midam OÜ 7,2 tuh m³ ehituskruusa. KAASIKU maardlas kaevandas Midam OÜ 30,3 tuh m³ ehituskruusa. KELLAVERE-VESKMÄE maardlas toimus Kellavere-Veskimäe liivakarjääri kaevandamisloa ümberregistreerimine FIE Tõnu Sibolt Pärna Talu nimelt Veskimäe Liivamaardla OÜ nimele, karjäärist kaevandati 6,6 tuh m³ ehituskruusa.

KÕRVEKÜLA maardlas aegus Mäo Invest AS-i Vulbi karjääri maavara kaevandamise luba.

LASILA maardlas pikendati Lasila kruusakarjääri kaevandamisluba 3 aasta võrra; Lasila Betoon AS kaevandas karjäärist 7,0 tuh m³ ehituskruusa.

MALEVA maardlas anti osaühing RAUFARM-ile uus kaevandamisluba Maleva IV kruusakarjäär; Kivikandur OÜ kaevandas Maleva II kruusakarjäärist 25,3 tuh m³ ehituskruusa; korrigeeriti Maleva II kruusakarjääri ja Maleva karjääri 2011. a kaevandatud mahtusid.

MÄNNIKVÄLJA maardlas anti Moreen OÜ-le uus kaevandamisluba Männikvälja liivakarjäär. PÄIDE maardlast kaevandas Aili Lilienbach Metsavahi Talu 5,0 tuh m³ ehituskruusa. RAIGU maardlas anti Thorsen Grupp OÜ-le uus kaevandamisluba Raigu kruusakarjäär.

SOOMUKSE maardlas kaevandas Metsatervenduse OÜ Soomukse II kruusakarjäärist 21,1 tuh m³ ehituskruusa, OÜ Kadrina Kommunaal kaevandas Soomukse kruusakarjäärist 0,7 tuh m³ ehituskruusa; Soomukse kruusakarjääri kaevandamisluba pikendati 2 aasta võrra ning korrigeeriti 2010-2011. a kaevandatud mahtusid.

VINNI maardlas anti Riigimetsa Majandamise Keskusele uus kaevandamisluba Vinni kruusakarjäär.

Täitekruusa Lääne-Virumaal ei kaevandatud.

Põlvemaal on ehituskruus arvel 8-s maardlas, neist kaevandati neljas.

KANGRU maardlast kaevandas Kangru Karjäär OÜ 0,4 tuh m³ ehituskruusa. KOLLERI-SAVERNA maardlast kaevandas AS Põlva Teed 6,0 tuh m³ ehituskruusa ja Maanteeamet 14,1 tuh m³ ehituskruusa. KRÜÜDNERI maardlas kaevandas Avraal AS Krüüdneri IV

kruusakarjäärist 14,7 tuh m³ ehituskruusa. SAVERNA maardlast kaevandas AAV Teenused OÜ 1,6 tuh m³ ehituskruusa.

Pärnumaal SOOMRA maardlas toimus varu osaline ümberhindamine ja täiendava ehituskruusa varu kinnitamine.

Maakonnas leidub ehituskruusa 17-s maardlas, neist kaevandati 8-s maardlast. EASSALU maardlas toimus Eassalu IV ja Eassalu III mäeeraldiste ümberregistreerimine OÜ Teed nimelt OÜ Lindamäe nimele. KAISTE maardlast kaevandas AS Kiirkandur 12,3 tuh m³ ehituskruusa. KAMALI maardlast kaevandas Saarde Vallavalitsus 0,5 tuh m³ ehituskruusa. Maanteeamet kaevandas KIHNU maardlast 0,8 tuh m³ ehituskruusa. KÕRSA maardlast kaevandas OÜ Tee & Maa 8,1 tuh m³ ehituskruusa. LAUDARU maardlast kaevandas OÜ Jürimets 10,8 tuh m³ ehituskruusa.

SIKANA maardlas toimus Sikana II mäeeraldise ümberregistreerimine Pärnumaa Teed AS nimelt AS Eesti Teed nimele, karjäärist kaevandati 10,7 tuh m³ ehituskruusa; OÜ Väandra MP kaevandas maardla kolmest karjäärist kokku 28,5 tuh m³ ehituskruusa.

SOOMRA maardlas kaevandas OÜ Tambira Soomra II kruusakarjäärist 15,0 tuh m³ ehituskruusa, Nurme Teedehituse OÜ kaevandas Soomra kruusakarjäärist 34,0 tuh m³ ehituskruusa. OÜ Grossi Puit kaevandas URISAAARE maardlast 69,6 tuh m³ ehituskruusa.

Raplamaal leidub ehituskruusa 21-s ja täitekruusa kahes maardlas, neist kaevandati seitsmes.

AKIMATSI maardlast kaevandas OÜ Teekate 3,0 tuh m³ ehituskruusa, Kullamaa II mäeeraldise maavara kaevandamise luba aegus, lisaks toimus 2005, 2006 ja 2011 a. kaevandatud mahtude parandused markšneidermöödistuse alusel. ALESTI maardlas kaevandas Speedline Baltic OÜ Alesti kruusakarjäärist 52,7 tuh m³ ehituskruusa. HAGUDI maardlas kaevandas Elektriväli OÜ Hagudi II kruusakarjäärist 18,8 tuh m³ ehituskruusa, lisaks korrigeeriti 2011. a kaevandatud mahtu. HERTU maardlas anti Riigimetsa Majandamise Keskusele uus kaevandamisluba Hertu kruusakarjäär. KÜNKA maardlast kaevandas Teede REV-2 AS 2,9 tuh m³ ehituskruusa.

PAHKLA maardlast kaevandas TÜ Šeiker 1,3 tuh m³ ehituskruusa. PURILA maardlas toimus Purila kruusakarjääri ümberregistreerimine OÜ Purila Kruus nimelt Speedline Baltic OÜ nimele.

AS Teede REV-2 kaevandas TIITSU maardlast 0,014 tuh m³ ehituskruusa, Tiitsu II liivakarjääri maavara kaevandamise luba aegus. SUTLEMA maardlast kaevandas AS Kiirkandur 16,2 tuh m³ täitekruusa.

Saaremaal KARUJÄRVE maardlas kinnitati täiendav ehituskruusa tarbevaru. Maakonnas leidub ehituskruusa 21-s ja täitekruusa ühes maardlas, neist kaevandati kümmenes.

KINGLI maardlast kaevandas Laimjala Vallavalitsus 8,2 tuh m³ täitekruusa. Riigimetsa Majandamise Keskus kaevandas KARUJÄRVE maardlast 8,0 tuh m³ ehituskruusa. LAGENÕMME maardlas anti Moreen OÜ-le uus kaevandamisluba Lagenõmme IV kruusakarjäär; AS Saare Ere kaevandas Lagenõmme V kruusakarjäärist ja Lagenõmme II kruusakarjäärist kokku 8,0 tuh m³ ehituskruusa, Saare EPT AS kaevandas Lagenõmme III kruusakarjäärist 1,5 tuh m³ ehituskruusa.

OOREMAA maardlas kaevandas AS Level Oorema III kruusakarjäärist ja Oorema kruusakarjäärist kokku 38,0 tuh m³ ehituskruusa.

Leisi Vallavalitsus kaevandas PAMMANA maardla Metsküla kruusakarjäärist 1,5 tuh m³ ehituskruusa, lisaks korrigeeriti 2011. a kaevandatud mahtu. Muhu Vallavalitsus kaevandas PÄELDA maardlast 0,5 tuh m³ ehituskruusa, Päelda kruusakarjääri maavara kaevandamise luba aegus.

TOMBA maardlas kaevandas Leisi Vallavalitsus 1,6 tuh m³ ehituskruusa. Saarte Teedevalitsus kaevandas TÕRISE maardlast 2,4 tuh m³ ehituskruusa. Maanteeamet kaevandas VARKJA maardlast 28,3 tuh m³ ehituskruusa tarbevaru ning VIIERISTI maardlast 0,002 tuh m³ ehituskruusa reservvaru.

Tartumaal JÄRVEPERA, KUKEMETSA ja PALUKÜLA-MÖLDRIPALU maardlates kinnitati täiendav ehituskruusa tarbevaru. PÕRGUMÄE ja SARAKUSTE maardlates toimus varu täpsustamine, osaline ümberhindamine ja täiendava varu kinnitamine.

Kaevandati kümnes maardlas 23-st.

JÄRVEPERA maardlast kaevandas Tartu Teedevalitsus 2,8 tuh m³ ehituskruusa. KAARSIMÄE maardlas kaevandas Melior-M OÜ kahe karjääri peale kokku 3,3 tuh m³ ja FIE Üllar Kaaver kaevandas Kaarsimäe III kruusakarjäärist 2,4 tuh m³ ehituskruusa.

KABINA maardlast kaevandas Luunja HMT OÜ 2,7 tuh m³ ehituskruusa. KUKEMETSA maardlas anti Tref AS-le uus kaevandamis luba Kukemetsa kruusakarjäär; Suuremäe Karjäär OÜ kaevandas Kukemetsa IV kruusakarjäärist 8,5 tuh m³ ehituskruusa.

KÄREVERE maardlas korregeeriti varud vastavaks 1999. a varude kinnitamise otsusele.

LÕHMUSE (LAEVA II) maardlas kaevandas Alpter Grupp OÜ 67,3 tuh m³ ehituskruusa. PALUKÜLA-MÖLDRIPALU maardlas anti Suuremäe Karjäär OÜ-le uus kaevandamis luba Paluküla II liivakarjäär. PÕDRAVÄLJA maardlas toimus Põdravälja kruusakarjääri kaevandamisloa ümberregistreerimine Ülenurme Investeeringud OÜ nimelt OÜ Sahkar TT nimele. PÕRGUMÄE maardlas kaevandas FIE Krister Kaasik Põrgumäe IV kruusakarjäärist 16,2 tuh m³ ehituskruusa, Lõuna Regionaalne Maanteeamet kaevandas Põrgumäe kruusakarjäärist 44,7 tuh m³ ehituskruusa. Täpsustati Põrgumäe kruusakarjääri piirese jääva ehituskruusa kogust.

SUUREMÄE maardlast kaevandas Geoforce OÜ 3,2 tuh m³ ehituskruusa. TEEDLA maardlast kaevandas AS Teedla Mõis 0,2 tuh m³ ehituskruusa. VANA-KASTRE maardlas laienes Vana-Kastre II kruusakarjäär, luba pikendati 5 aasta võrra; AS Lemminkäinen Eesti kaevandas maardlast 17,7 tuh m³ ehituskruusa.

VÄLGI-SELGISE maardlas kaevandas Lõuna Regionaalne Maanteeamet Selgise karjäärist 16,3 tuh m³ ehituskruusa.

Valgamaal kinnitati ehituskruusa tarvebaru ja kanti keskkonnaregistrisse uus MAKITA maardla. Kokku kaevandati maakonnas ehituskruusa neljast maardlast 15-st.

HELMI-AAKRE maardlas registreeriti ümber Helmi-Aakre II kruusakarjääri kaevandamis luba OÜ Valga Teed nimelt AS Kagu Teed nimele, karjäärist kaevandati 7,6 tuh m³ ehituskruusa; Helmi-Aakre III kruusakarjääri kaevandamisloas täpsustati täiendavaid tingimusi; Kivikandur OÜ-le anti uus kaevandamis luba Helmi-Aakre V liivakarjäär. KASTOLATSI maardlas anti Otepää Betoon OÜ-le uus kaevandamis luba Kastolatsi liivakarjäär.

MITI (MITIKÜLA, PALUPERA) maardla Palupera karjäärist kaevandas Lõuna Regionaalne Maanteeamet Palupera III kruusakarjäärist 19,3 tuh m³, Kagu Teedevalitsus 3,6 tuh m³ ning AS Kiirkandur Kasemäe karjäärist 2,4 tuh m³ ehituskruusa.

VANGJA maardlas kaevandas Metsatervenduse OÜ Vangja III kruusakarjäärist 3,7 tuh m³ ehituskruusa; Kõo Maavarad OÜ kaevandas Vangja kruusakarjäärist 4,0 tuh m³ ehituskruusa, lisaks korregeeriti 2011. a kaevandatud mahtu. VOOLA maardlast kaevandas Riigimetsa Majandamise Keskus 4,2 tuh m³ ehituskruusa.

Viljandimaal AINJA, POMBRE ja TÄÄKSI maardlates kinnitati täiendav ehituskruusa varu. VÄLGITA maardlas toimus ehituskruusa osaline ümberhindamine ja täiendava varu kinnitamine. Kaevandati 10 maardlast 19-st.

KUREVARESE maardlast kaevandas OÜ Kleo 0,4 tuh m³ ehituskruusa. MURESE maardlas toimus Murese II kruusakarjääri ümberregistreerimine KP Kaevandused OÜ nimelt AS Raidano nimele, karjäärist kaevandati 3,3 tuh m³ ehituskruusa; Maanteeamet kaevandas Murese kruusakarjäärist 3,3 tuh m³ ehituskruusa. MÄEKÜLA maardlas anti Riigimetsa Majandamise Keskusele uus kaevandamisluba Mäeküla II liivakarjäär. NÕMME-KOORDI (PIRMASTU) maardlast kaevandas Eureka OÜ 12,8 tuh m³ ehituskruusa. OÜ Medemar kaevandas POMBRE maardlast 52,2 tuh m³ ehituskruusa, lisaks toimus markseidermõõdistuse alusel Pombre II karjääri 2004-2010 kaevandatud mahtude korrigeerimine.

SAAREPEEDI maardlast kaevandas Maanteeamet 2,2 tuh m³ ehituskruusa. SAMMULI maardlast kaevandas Juul & Ko OÜ 4,0 tuh m³ ehituskruusa. OÜ Vestman Maavarad kaevandas SUPSIMARI maardlast 4,1 tuh m³ ehituskruusa. TIIDU maardlas anti Tiidu Talu OÜ-le uus kaevandamisluba Tiidu kruusakarjäär.

TÄÄKSI maardlas anti Maanteeametile uus kaevandamisluba Tääksi II kruusakarjäär; Tääksi kruusakarjäär laienes sügavuti, luba pikendati 15 aasta võrra, Maanteeamet kaevandas karjäärist 1,8 tuh m³ ehituskruusa.

VARESMÄGEDE maardlas kaevandas Maanteeamet Varesemägede II kruusakarjäärist 0,5 tuh m³ ehituskruusa ja Varesemägede kruusakarjäärist 2,6 tuh m³ ehituskruusa, lisaks korrigeeriti Varesemägede kruusakarjääri 2010. ja 2011. a kaevandatud mahtusid.

VÄLGITA maardlas aegus Välgita kruusakarjääri maavara kaevandamise luba. ÕNNISTE maardlas anti Sakala Teed OÜ-le uus kaevandamisluba Önniste kruusakarjäär, kust kaevandati 7,7 tuh m³ ehituskruusa.

Võrumaal kaevandati ehituskruusa 3 maardlast 10-st.

JAANI maardlas kaevandas Kedoka OÜ Hillepi kruusa- ja liivakarjäärist ning Põlluhillepi liivakarjäärist kokku 10,0 tuh m³ ehituskruusa; AS Põlva Teed kaevandas Hansi kruusakarjäärist 47,5 tuh m³ ehituskruusa; Jupoman OÜ kaevandas Viljahillepi kruusakarjäärist 0,2 tuh m³ ehituskruusa. Jaanikivi kruusakarjääri maavara kaevandamise luba aegus, Jupoman OÜ-le kuuluva Viljahillepi kruusakarjääri kaevandamisluba pikendati 2 aasta võrra ja OÜ Kedokale kuuluva Põlluhillepi liivakarjääri kaevandamisluba pikendati 5 aasta võrra.

KUIANDI maardlas toimus Kuiandi liivakarjääri ümberregistreerimine Lõuna-Eesti Karjäärid OÜ nimelt OÜ Aigren nimele. LOOSI maardlas kaevandas FIE Aare Redi Loosi II liivakarjäärist 1,1 tuh m³ ehituskruusa.

PÜSSAPALU maardlas anti PM Kaubandusgrupp OÜ-le uus kaevandamisluba Nogopalu V kruusakarjäär; FIE Aare Randla kaevandas Rasva kruusakarjäärist 9,3 tuh m³ ehituskruusa; Aigren OÜ kaevandas Nogopalu IV kruusakarjäärist 23,0 tuh m³ ehituskruusa, korrigeeriti 2011. a. kaevandatud mahtu; Nogopalu III kruusakarjäär registreeriti ümber Kagu Teedevalitsuse nimelt AS Eesti Teede nimele ning toimus 2010. a kaevandatud mahu korrigeerimine, karjäärist kaevandati 22,7 tuh m³ ehituskruusa; Maanteeamet kaevandas Nogopalu kruusakarjäärist 36,7 tuh m³ ehituskruusa, korrigeeriti 2011. a. kaevandatud mahtu.

KOKKUVÕTE

Seisuga 31. detsember 2012. a on keskkonnaregistri maardlate nimistus kokku arvele võetud 887 maardlat. Kolmes maardlas on välja eraldatud maardlaosad, seetõttu registrikaarte on kokku 918 (tabel 3).

Tabel 3. Keskkonnaregistri maardlate nimistu registrikaartide ja maardlate koguarv seisuga 31.12.2012.

Maardla põhimaavara	Registrikaarte kokku	Maardlaid kokku
Põlevkivi	23	1
Turvas	287	279
Lubjakivi	57	56
Dolokivi	33	33
Kruus	169	169
Liiv	292	292
Savi	46	46
Kristallinne ehituskivi	1	1
Fosforiit	4	4
Meremuda	3	3
Järvemuda	2	2
Järvelubi	1	1
KOKKU	918	887

Kuna ühes maardlas on tihti uuritud ja kinnitatud mitme kasutusala varu (nt. samas maardlas on kinnitatud nii liiva- kui ka kruusavaru, turbamaardlas on kaasneva maavarana arvel järvelubi) ja kuna mitmed maardlad paiknevad korraga kahe või kolme maakonna piires, esineb osa maardlaid mitme kasutusala bilansitabelis või sama kasutusala mitme maakonna all. Erinevate kasutusala esinemise tõttu on mitu bilansitabelit koostatud turba-, lubjakivi-, dolokivi-, liiva-, kruusa-, savi- ja järvemudavarudele.

Maavaravarude koondbilanssidesse kanti uusi maardlaid seoses geoloogiliste uuringutööde tulemuste arvelevõtmisega. Olemasolevates maardlates muutusid varud seoses täiendava varu kinnitamisega, varu ümberhindamisega juba bilanssi kantud maardlates või kaevandamisega.

Võrreldes eelnenud viiel aastal kaevandatud keskmiste mahtudega kaevandati 2012. aastal rohkem: põlevkivi (5%), tehnoloogilist lubjakivi (5%), tehnoloogilist dolokivi (37%), viimistlusdolokivi (167%), ehitusdolokivi (21%), täitekruusa (219%) ja täiteliiva (93%).

Võrreldes eelnenud viiel aastal kaevandatud keskmiste mahtudega vähenes 2012. aastal kaevandamine: tsemendilubjakivil (10%), ehituslubjakivil (19%), täitedolokivil (82%), tsemendisavil (29%), keraamilisel savil (32%), ehituskruusal (11%), tehnoloogilisel liival (65%), ehitusliival (6%), meremudal (36%) ja turbal (27%).

Kaevandatud mahtude muutusi ja muutuse protsente aastatel 2007 - 2012 võrreldes eelneva aastaga kirjeldab tabel lisas 2.

KASUTATUD KIRJANDUS

Trükised

Maapõueseadus ja selle rakendamise õigusaktid. Riigi Teataja.

Käsikirjad

Roosalu, R., 2012. Eesti Vabariigi 2011. a maavaravarude koondbilansid (seisuga 31.12.2011. a). Tallinn, EGF inv. nr. 8412.

KOONDTABELID MAAVARADE KAEVANDAMISE KOHTA 2012. AASTAL

Lisa 1

PÕLEVKIVI (tuhat tonni)

Maardla	Maakond	Kaevandatud varu		Kaevandamiskaod	
		tarbevaru	reservvaru	tarbevaru	reservvaru
Eesti	Ida-Viru, Lääne-Viru	14495,8	448,0	3918,7	123,4

LUBJAKIVI (tuhat m³)

tsemendilubjakivi*, tehnoloogiline lubjakivi**, ehituslubjakivi

Maardla	Maakond	Kaevandatud varu		Kaevandamiskaod ja täpsustused	
		tarbevaru	reservvaru	tarbevaru	reservvaru
Kunda*	Lääne-Viru	324,8			
Karinu**	Järva	112,9			
Võhmuta**	Lääne-Viru	4,8		0,3	
Lümanda-Mõisaküla**	Saare	0,02			
Harku	Harju	26,5	233,7		
Maardu	Harju	86,0		-108,0	
Määra	Harju	0,008			
Valkla	Harju	2,9			
Vasalemma	Harju	165,1			
Väo	Harju	453,2			
Suurkõrtsi	Ida-Viru	15,0			
Pajusi	Jõgeva	125,0			
Sopimetsa	Jõgeva	106,4			
Eivere	Järva	10,6			
Pusku	Lääne	0,6			
Ungru-Sepaküla	Lääne	2,2			
Kunda	Lääne-Viru	218,3			
Lubja	Rapla	82,8		-13,4	
Reinu	Rapla	2,6			
Sutlema	Rapla	7,7			
Kogula	Saare	70,9			
Lubjakivi kokku:		1818,3	233,7	-121,1	

DOLOKIVI (tuhat m³)

tehnoloogiline dolokivi*, viimistlusdolokivi**, täitedolokivi***, ehitusdolokivi

Maardla	Maakond	Kaevandatud varu		Kaevandamiskaod ja täpsustused	
		tarbevaru	reservvaru	tarbevaru	reservvaru
Kurevere*	Lääne	129,7			
Orgita-Haimre**	Rapla	0,3			
Kaarma**	Saare	8,7			
Kopli**	Saare	0,5			
Selgase (Mustjala)**	Saare	2,2		-5,3	
Tagavere**	Saare	1,0			
Tarva***	Pärnu	2,5			
Rõstla	Jõgeva		158,1		
Sopimetsa	Jõgeva		56,9		

Maavaravarude koondbilanss 2012

Kareda	Järva	72,5			
Anelema	Pärnu	25,6			
Tarva	Pärnu	109,8			
Lubja	Rapla	36,7		-18,5	
Orgita-Haimre	Rapla	8,3			
Selgase (Mustjala)	Saare	0,4		-0,2	
Tagavere	Saare	10,8			
Marinova	Võru	5,8	42,1		
Dolokivi kokku:		414,8	257,1	-24,0	

LIIV (tuhat m³)

tehnoloogiline liiv*, ehitusliiv, täiteliiv

Maardla	Maakond	Ehitusliiv			Täiteliiv	
		tarbevaru	reservvaru	Varasemate perioodide täpsustused	tarbevaru	Varasemate perioodide täpsustused
Piusa*	Põlva	0,6				
Imara-Tabina*	Võru	14,5				
Audevälja	Harju	1,1				
Huntauugu	Harju	86,5		10,1		
Karjaküla	Harju	34,1				
Kose-Risti	Harju				1,1	
Kuusalu	Harju	102,2				
Kõrnumäe	Harju				88,6	
Poolvahe	Harju	40,0				
Raudoja	Harju	0,7				
Seli	Harju				6,5	
Soodla	Harju	41,6			140,7	
Suuresta	Harju	30,0			4,2	
Sõmeru	Harju	134,5			74,3	
Tallinna-Saku	Harju	510,8			18,2	
Vaidasoo	Harju	105,8			158,0	
Vetla	Harju	48,2				
Malvaste	Hiiu	0,1		0,001		
Määvli	Hiiu	2,5				
Partsi	Hiiu	4,9		-0,4	5,2	0,2
Puski	Hiiu	0,1				
Iisaku	Ida-Viru	4,9			4,3	
Pannjärve	Ida-Viru		64,7			
Rebase	Ida-Viru	6,0			1,8	
Sälliku	Ida-Viru				9,8	
Tudulinna	Ida-Viru	0,3			0,5	
Varesmetsa	Ida-Viru				40,5	2,0
Jaska	Jõgeva	30,4				
Kalevi	Jõgeva	31,1				
Luige	Jõgeva	12,3				
Metskonna	Jõgeva	5,4				
Otsa	Jõgeva				5,3	
Reastvere	Jõgeva	6,8				
Siimusti (Jõgeva)	Jõgeva	22,9			18,8	
Soomevere	Jõgeva	14,1				

Maavaravarude koondbilanss 2012

Soosaide	Jõgeva	1,6			
Veia	Jõgeva	7,2			
Vilkmanni	Jõgeva	0,025			
Võtikvere	Jõgeva	6,6		6,9	
Neitla	Järva	32,5		6,1	
Änari	Järva	0,5		2,7	
Jaakna	Lääne	1,7			
Kaopalu	Lääne	3,8			
Lakenõmme	Lääne	13,4			
Ohemäe	Lääne	15,6	4,0		
Vatla	Lääne			5,4	
Altja-Rutja	Lääne-Viru	0,019			
Kaasiku	Lääne-Viru	8,6			
Kalajärve	Lääne-Viru	25,0			
Kellavere-Veskimäe	Lääne-Viru	76,5		12,4	
Lasila	Lääne-Viru	31,0			
Maleva	Lääne-Viru	4,5	-8,6		
Meibaumi	Lääne-Viru			30,0	
Soomukse	Lääne-Viru	30,5			
Sämi	Lääne-Viru			48,8	
Tammiku	Lääne-Viru	8,0			
Veltsi (Pahnimäe)	Lääne-Viru	4,7			
Kadaja	Põlva			34,4	
Kangru	Põlva	4,5			
Krüdneri	Põlva	69,0			
Sõreste	Põlva	8,7	17,8		
Tornimäe	Põlva			3,3	
Voorepalu	Põlva			11,2	
Eassalu	Pärnu			11,6	
Kaiste	Pärnu	18,1			
Kamali	Pärnu	0,3			
Kihnu	Pärnu	0,5			
Kõrsa	Pärnu	8,9			
Lavassaare	Pärnu	1,0			
Lauri	Pärnu			15,2	
Mustu-Nõmme	Pärnu	4,2			
Potsepa	Pärnu	5,4		16,5	
Seljametsa	Pärnu			10,0	
Sikana	Pärnu	5,3		2,7	
Soomra	Pärnu	10,1		72,3	
Taganõmme	Pärnu	5,4			
Urissaare	Pärnu	17,8			
Ahekõnnu	Rapla	14,2		10,4	
Alesti	Rapla	24,7		10,4	
Hagudi	Rapla	30,6	0,7	3,3	0,2
Kenni	Rapla	36,1	-34,5		
Künka	Rapla	1,4		1,3	
Tiitsu	Rapla	1,1			
Vanakubja	Rapla	0,1		3,5	
Kõõru	Saare	0,8			
Lagenõmme	Saare	0,3		3,4	
Meiuste	Saare	6,0			
Pamma	Saare		0,2		

Maavaravarude koondbilanss 2012

Varkja	Saare	4,5				0,042
Viieristi	Saare		0,004			
Aardlapalu	Tartu	66,2			28,9	
Inglismäe (Inglimäe)	Tartu				72,1	
Järvepera	Tartu	9,9				
Kaarsimäe	Tartu	3,7			17,9	
Kaatsi	Tartu	7,0				
Kahna	Tartu				77,1	
Kobratu	Tartu	35,2		1,7	21,2	18,2
Kopamäe	Tartu	12,6				
Kukemetsa	Tartu	15,2			45,6	
Laguja	Tartu	4,6				
Soova	Tartu	0,2				
Teedla	Tartu	0,1			2,2	
Vitipalu	Tartu	22,1				
Vooremäe	Tartu	35,4				
Välgi-Selgise	Tartu	6,7				
Helmi-Aakre	Valga	4,2			0,5	
Härma	Valga				11,3	
Kastolatsi	Valga	1,0				
Kösti	Valga	3,6				
Laanemetsa	Valga	1,1				
Miti (Mitiküla, Palupera)	Valga	0,9				
Restu	Valga	19,5				
Simu	Valga	22,2				
Tinu	Valga	0,4			2,6	
Vangja	Valga	0,5		-11,8		
Voola	Valga	6,8				
Ahimäe	Viljandi	10,1				
Ainja	Viljandi	65,7				
Kurevarese	Viljandi	0,3			0,6	
Kärstna	Viljandi	0,1				
Laniga	Viljandi	0,8				
Mäeküla	Viljandi	41,5				
Nõmme-Koordi (Pirmastu)	Viljandi	38,9		6,4	15,1	
Pahuvere	Viljandi	23,0				
Pombre	Viljandi			6,2		
Pihlaka	Viljandi	11,8				
Pilu	Viljandi	7,2			2,0	
Remsi	Viljandi				1,7	
Saarepeedi	Viljandi				1,8	
Tääksi	Viljandi	8,1			12,1	
Ärma	Viljandi	5,7				
Ala-Palo	Võru	2,5				
Jaani	Võru	5,4				
Järvere (Sõmerpalu)	Võru	4,7				
Kolgamäe	Võru				1,0	
Kääpa	Võru	19,9			30,4	
Liiva	Võru	0,2				
Vatsa	Võru	3,6				
Liiv kokku:		2371,8	64,7	-8,3	1243,5	20,6

KRUUS (tuhat m³)

Maardla	Maakond	Ehituskruus			Täitekruus
		tarbevaru	reservvaru	Varasemate perioodide täpsustused	tarbevaru
Audevälja	Harju	5,2			
Kalda	Harju	84,5			
Kõrnumäe	Harju	13,0			
Mustu	Harju	5,0			
Pihuvere	Harju	23,0			
Seli	Harju	0,5			
Suuresta	Harju	15,6			
Sõmeru	Harju	66,5			
Tatramäe	Harju	1,2		24,9	
Vaidasoo	Harju	170,0			
Määvli	Hiiu	0,4			
Partsi	Hiiu	28,5			
Prassi	Hiiu	3,2			
Suurepsi	Hiiu	0,2		0,4	
Iisaku	Ida-Viru	1,9			
Kolustre	Ida-Viru	0,6			
Laagna	Ida-Viru	3,3			
Tudulinna	Ida-Viru	6,5		0,1	
Luige	Jõgeva	25,3			
Võtikvere	Jõgeva	11,8			
Hällimäe	Järva	0,8			
Kõltsi	Järva	7,1			
Neitla	Järva	2,0			
Änari	Järva	2,3			
Jaakna	Lääne	10,1			
Kaopalu	Lääne	26,9		4,0	
Keedika	Lääne	12,0			
Ohemäe	Lääne	1,0			
Raatsiotsa	Lääne	0,5			
Haava (Rakvere)	Lääne- Viru	23,2			
Kaasiku	Lääne- Viru	30,3			
Kellavere-Veskimäe	Lääne- Viru	6,6			
Lasila	Lääne- Viru	7,0			
Maleva	Lääne- Viru	25,3		10,9	
Päide	Lääne- Viru	5,0			
Soomukse	Lääne- Viru	21,8		11,2	
Kangru	Põlva	0,4			
Kolleri-Saverna	Põlva	20,1			
Krüüdneri	Põlva	14,7			
Saverna	Põlva	1,6			
Kaiste	Pärnu	12,3			
Kamali	Pärnu	0,5			

Maavaravarude koondbilanss 2012

Kihnu	Pärnu	0,8			
Kõrsa	Pärnu	8,1			
Laudaru	Pärnu	10,8			
Sikana	Pärnu	39,1			
Soomra	Pärnu	49,0			
Urissaare	Pärnu	69,6			
Akimatsi	Rapla	3,0		7,0	
Alesti	Rapla	52,7			
Hagudi	Rapla	18,8		0,3	
Künka	Rapla	2,9			
Pahkla	Rapla	1,3			
Sutlema	Rapla				16,2
Tiitsu	Rapla	0,014			
Karujärve	Saare	8,0			
Kingli	Saare				8,2
Lagenõmme	Saare	9,5			
Ooremaa	Saare	38,0			
Pammaana	Saare	1,5		-0,2	
Päelda	Saare	0,5			
Tomba	Saare	1,6			
Tõrise	Saare	2,4			
Varkja	Saare	28,3			
Vieristi	Saare		0,002		
Järvepera	Tartu	2,8			
Kaarsimäe	Tartu	5,7			
Kabina	Tartu	2,7			
Kukumetsa	Tartu	8,5			
Lõhmuse (Laeva II)	Tartu	67,3			
Põrgumäe	Tartu	60,9			
Suuremäe	Tartu	3,2			
Teedla	Tartu	0,2			
Vana-Kastre	Tartu	17,7			
Välgi-Selgise	Tartu	16,3			
Helmi-Aakre	Valga	7,6			
Miti (Mitiküla, Palupera)	Valga	25,3			
Vangja	Valga	7,7		9,2	
Voola	Valga	4,2			
Kurevarese	Viljandi	0,4			
Murese	Viljandi	6,7			
Nõmme-Koordi (Pirmastu)	Viljandi	12,8			
Pombre	Viljandi	52,2		-35,0	
Saarepeedi	Viljandi	2,2			
Sammuli	Viljandi	4,0			
Supsimari	Viljandi	4,1			
Tääksi	Viljandi	1,8			
Varesemägede	Viljandi	3,2		4,2	
Õnniste	Viljandi	7,7			
Jaani	Võru	57,7			
Loosi	Võru	1,1			
Püssapalu	Võru	100,4		-23,3	
Kruus kokku:		1527,8	0,002	13,7	24,4

SAVI (tuhat m³)

tsemendisavi*, keraamiline savi

Maardla	Maakond	Kaevandatud varu		Kaevandamiskaod	
		tarbevaru	reservvaru	tarbevaru	reservvaru
Kunda*	Lääne-Viru	43,7			
Aseri	Ida-Viru	20,7			
Savi kokku:		64,4			

TURVAS (tuhat tonni)

hästilagunenud turvas*, vähelagunenud turvas**

Maardla	Maakond	Kaevandatud varu*		Kaevandatud varu**	
		tarbevaru	varasemate periodide täpsustus	tarbevaru	varasemate periodide täpsustus
Ellamaa	Harju	1,6		2,0	
Mahtra	Harju			7,0	
Ohtu	Harju	20,1			
Peningi	Harju	3,9		8,0	
Rae	Harju	2,9		4,6	
Sausti	Harju			3,7	
Sooniste	Harju	1,6		2,1	
Vääna	Harju			1,2	
Ääsmäe	Harju			5,1	
Pihla	Hiiu			4,0	
Puhatu	Ida-Viru	30,6		8,8	
Endla	Jõgeva			7,8	
Umbusi	Jõgeva	0,3		2,6	
Endla	Järva	2,6			
Epu-Kakerdi: Prääma	Järva	8,2		12,4	
Kallissaare-Lubjaahju	Järva			0,3	
Lokuta	Järva	0,4		0,2	
Retla	Järva	8,1		8,3	
Tondissaare	Järva	4,1		3,0	
Kõverdama	Lääne	4,0			
Laiküla	Lääne	8,2		9,9	
Niibi	Lääne			5,0	
Ohepalu	Lääne-Viru			1,1	
Peetla	Lääne-Viru	1,9		6,2	
Punasoo	Lääne-Viru			1,8	
Saara	Lääne-Viru			3,7	
Uuemõisa	Lääne-Viru			0,2	
Varudi	Lääne-Viru			4,6	
Kurgsoo	Põlva			1,2	
Meelva	Põlva			6,2	
Kavasoo	Pärnu			0,019	
Kõrsa	Pärnu			3,2	
Lavassaare	Pärnu	78,4		82,6	
Mõksi	Pärnu			1,2	
Pööravere	Pärnu			3,6	

Maavaravarude koondbilanss 2012

Rääma	Pärnu			4,5	
Hagudi	Rapla	1,0		1,0	
Keava	Rapla	0,2		3,9	
Orgita	Rapla	0,2		0,6	
Tõnumaa	Rapla	6,5		3,8	
Õmma	Rapla	0,7		1,8	
Koigi	Saare	1,0			
Pelisoo	Saare	3,0			
Piila	Saare	5,1		2,9	
Keressaare	Tartu	1,4		1,8	
Laukasoo	Tartu	0,9		1,1	
Möllatsi	Tartu	26,8			
Sangla	Tartu	95,2		32,1	
Kantsi	Valga			1,7	
Lagesoo	Valga	0,025		2,9	
Tõrva	Valga			0,2	
Ikepera	Viljandi			1,6	
Napsi	Viljandi			3,6	
Parika	Viljandi	1,6		12,0	
Pätsi	Viljandi			0,4	
Soosaare	Viljandi	0,1		11,5	
Õisu	Viljandi			1,6	
Kurgsoo	Võru			2,7	
Põdrasoo	Võru			0,8	
Roosa	Võru			1,4	
Hästilagunenud turvas kokku:		320,6	0,0		
Vähelagunenud turvas kokku:				305,5	0,0

2007 - 2012 a kaevandatud mahtude muutused.

Maavara kasutusala	Mõõtühik	Kaevandamine (kaod ja täpsust.) 2007.a	Kaevandamine (kaod ja täpsust.) 2008.a	Kaevandatud mahu muutus 2007/2008, %	Kaevandamine (kaod ja täpsust.) 2009.a	Kaevandatud mahu muutus 2008/2009, %	Kaevandamine (kaod ja täpsust.) 2010.a	Kaevandatud mahu muutus 2009/2010, %	Kaevandamine (kaod ja täpsust.) 2011.a	Kaevandatud mahu muutus 2010/2011, %	Kaevandamine (kaod ja täpsust.) 2012.a	Kaevandatud mahu muutus 2011/2012, %	2012. a kaevandatud mahu muutus 2007-2011 keskmise suhtes, %
Põlevkivi	tuhat t	13992,2 (-3401,8)	13706,2 (-3654,9)	-2	12604,9 (-3791,9)	-8	15108,8 (-4682,8)	20	15864,5 (-4754,9)	5	14943,8 (-4042,1)	-6	5
Fosforiit	tuhat t	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tsemendilubjakivi	tuhat m ³	484,9	475,8	-2	219,9	-54	296,6	35	333,1	12	324,8	-3	-10
Tehnoloogiline lubjakivi	tuhat m ³	132,5	145,8	10	86,9	-40	73,7	-15	122,2	66	117,7 (0,3)	-4	5
Ehituslubjakivi	tuhat m ³	2738,7 (-0,1)	2585,2 (-0,1)	-6	1787,6 (349,0)	-31	1172,1	-34	1597,5 (-35,9)	36	1609,5 (-121,4)	1	-19
Tehnoloogiline dolokivi	tuhat m ³	135,2	0,0	-100	23,8	100	171,6	621	141,9	-17	129,7	-9	37
Viimistlusdolokivi	tuhat m ³	1,1	1,3	18	3,2	146	4,7	47	13,5	187	12,7 (-5,3)	-6	167
Ehitusdolokivi	tuhat m ³	432,9	525,3	21	388,7	-26	389,9 (22,2)	0,3	440,0	13	527,0 (-18,7)	17	21
Täitedolokivi	tuhat m ³	0,0	0,0	-	64,8	100	5,1	-92	0,0	-100	2,5	100	-82
Kristallinne ehituskivi	tuhat m ³	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tsemendisavi	tuhat m ³	124,0	61,8	-50	31,8	-49	36,9	16	52,8	43	43,7	-21	-29
Raskeltsulav savi	tuhat m ³	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Keraamiline savi	tuhat m ³	56,3	48,4	-14	11,5	-76	15,1	31	20,9 (4,3)	38	20,7	-1	-32
Keramsiidisavi	tuhat m ³	85,6	61,4	-28	0,0	-100	0,0	-	0,0	0	0,0	0	-100
Ehituskruus	tuhat m ³	1835,8	1952,4	6	1886,3 (335,3)	-3	1430,5 (167,8)	-24	1433,2 (21,2)	0	1527,8 (13,7)	6	-11
Täitekruus	tuhat m ³	0,0	12,4	100	20,7	67	3,8	-82	1,4	-63	24,4	94	219
Tehnoloogiline liiv	tuhat m ³	41,6	40,4	-3	16,7	-59	25,9	55	90,6	250	15,1	-500	-65
Täiteliiv	tuhat m ³	183,3	388,3	112	628,2 (-13,5)	62	1110,1	77	906,6 (1,2)	-18	1243,5 (20,6)	27	93
Ehitusliiv	tuhat m ³	3398,5	2758,0	-19	2555,6 (223,4)	-7	1803,0 (78,9)	-29	2400,7 (9,0)	33	2421,4 (-8,3)	1	-6
Meremuda (raviks)	tuhat t	0,4	0,3	-25	0,1	-67	0,5	400	0,3	-40	0,2	-46	-36
Järvemuda (põlluväetiseks)	tuhat t	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Järvemuda (raviks)	tuhat t	0,0	0,7	100	0,1	-86	0,5	400	0,0	-100	0,0	0	-100
Järvelubi	tuhat t	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Turvas	tuhat t	900,8	702,3 (-32,5)	-22	842,3 (-4,8)	20	923,4 (-39,3)	10	897,2	-3	626,1	-43	-27